

NAUJIENOS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill.
under the Act of March 3, 1879

NAUJIENOS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. XX

Kaina 3c

Chicago, Ill., Pirmadienis, Gruodis-December 4 d., 1933

No. 284

Rytoj bus panaikinta prohibicija

Rytoj jau 36 valstijos bus ratifikavusios prohibicijos atšaukimą ir ji bus išbraukta iš Amerikos konstitucijos

Rytoj paskutinės iš 36 valstijų ratifikavusios prohibicijos atšaukimą ir prohibicija bus išbraukta iš Jungt. Valstijų konstitucijos. Atšaukimas konstitucijoje yra formoje 21-mos konstitucijos pataisos, kuri atšaukia 18-tą konstitucijos pataisą, kuri prieš keliolika metų įvedė visoje šalyje labai griežtą prohibiciją.

Valstijos jau pirmiau nutarė atšaukti prohibiciją. Rytoj gi susirinks tų valstijų konvencijos, kurios formaliai ratifikuos prohibicijos atšaukimą ir kai atšaukiamą ratifikuos 36-ta valstija, prohibicija bus legaliai atšaukta.

Bet su prohibicijos atšaukimu, dar ne visos valstijos pa-

sidarys šlapios, nes daugelis valstijų dar tebeturi savo prohibicijos įstatymus. Tos valstijos ir toliau pasilikus sausus, kokios jos buvo prohibicijos laikais. Kitos valstijos, kurios savus prohibicijos įstatymus atšaukė, pasidarys šlapios ir galės atvira pardavinėti svaigalus, prisilaikant savo valstijų įstatymų, kur tokie įstatymai jau yra praversti. Bet ir dabar tose valstijose svaigalai buvo atvira pardavinėjami, nes nebuvo kas prohibiciją vykintų.

Illinois valstija dar nespėjo priimti svaigalų kontrolės įstatymus, todėl joje, išėjus Chicago, nebus jokių įstatymų tvarkymui svaigalų pardavinėjimo.

Kanados teisėjas nusprendė išduoti Chicagai M. J. Insull

Bet išdavimo byla tuo nėra baigta, kadangi Insullas gali apeliuoti į aukštesnius teismus

TORONTO, Ont., Kanadoj, gr. 3.—Ontario aukščiausio teismo teisėjas Kingstone nusprendė, kad Illinois valstija aiškiai įrodė Martin J. Insull vagystę ir kad todėl Martin J. Insull privalo būti išduotas Jungt. Valstijoms.

Martin J. Insull yra brolis pasislėpusio Graikijoje Samuel Insull, buvusio Chicago visuomenės aptarnavimo įmonių magnato. Abu jie vadovavo Insullų finansinei imperijai, kuri sumuko ir akcionieriai pražudė jose milijonus dolerių. Martin Insull buvo kaltinamas išieškojęs kompanijos pinigų, kad padengus asmenines sąskaitas biržoje.

Teisėjo Kingstone nuosprendis nereiškia, kad Martin Insullas bus tuojau išduotas Chicago teismui. Jo advokatai tuojau padavė apeliaciją ir Martin Insull liko palikuosutis už \$10,000 kauciją.

Jei Insullas pralaimėtų ir apeliacijos teisme, tai dar jis gali apeliuoti ir į Kanados aukščiausiąjį teismą, taip kad byla dėl jo išdavimo gali užsitęsti dar ilgą laiką.

Dujų bombomis kovoją streikierius

BALTIMORE, Md., gr. 3.—350 policistų puolė dujų bombomis streikuojančius uosto darbininkus, kurie buvo apsupę bandančius krauti laivų streiklauižius.

Chicagai ir aplinkini federalis oro biuras šiai dienai pranašauja:

Giedra ir galbut biskį šalčiau. Saulė teka 7-01, leidžiasi 4-19.

Laukiant prohibicijos panaikinimo gacagai Am-kon degtinė

Iš visų didžiųjų šalių plaukia laivai pilni degtinės ir vynų, kad pagirdyti ištroškusius amerikiečius

NEW YORK, gr. 3.—Iš Anglijos, Vokietijos, Francijos ir Italijos plaukia laivai pilni visokiosios degtinės ir vyno, kad nuraminti amerikiečių troškulį prohibicijai atšaukus gruodžio 5 d.

Jau gauta prašymų leisti importuoti 30,000,000 galonų degtinės ir vyno. Dalis tų prašymų jau liko patvirtinta. Degtinė daugiausia bus importuojama iš Škotijos. Dar nė vienam neleistą degtinę importuoti iš Kanados. Vynai ir konjakai bus importuojami iš Vokietijos, Italijos ir Francijos.

Manoma, kad kaip tik bus prohibicija panaikinta, tuoj bus įgabenta į Ameriką apie 4,000,000 ar 5,000,000 galonų vyno ir degtinės. Tokio ištekliaus degtinės užteks 20 dienų. Be to Amerikos degtindariai turi 4-500,000 galonų susendintos degtinės.

Kanados degtinė daugiausia bus importuojama pasienio gyventojų, kurie gali patys pereiti per sieną ir ją parsigabenti. Einant įstatymais, amerikietis gali be muitų atsivežti už \$100 užsienio prekių.

Einant tais įstatymais amerikiečiai galės gabenėti ir degtinę. Tik bus žiurima, kad tokie degtinės gabentojai neitų kelis sykį į dieną per sieną.

PATARNAUTOJŲ STREIKAS MADRIDE

MADRIDAS, gr. 3.—Madridas pasiliko be kavinų ir alinų, sustreikavus 4,000 patarnautojų ir klerkų, kurie reikalauja augštesnių algų.

PARYŽIUS, gr. 3.—Premiero Chautemps valdžia laimėjo pasitikėjimo balsavimą atstovų bute ir visos partijos susitarė susilaikyti nuo politinių interpellacijų iki bus apsvaistytas finansų biļius.

AVIATORIAI NESUSITAIKO DĖL JURŲ SALŲ LĖKTUVAMS

Edward R. Armstrong sugalvojo pastatyti visą eilę salų vandenyne, kur pasąžieriniai lėktuvai, skraidantys tarp Amerikos ir Europos galėtų nutūpti pasilsėti ir apsirūpinti gasolineu, ar pasitaisyti. Toms "saloms" viešųjų darbų administracija paskirė \$1,500,000 ir prižada paskirti dar \$300,000,000, jei jos pasirodys praktiškos. Tečiaus aviatorių nuomonės dėl tų "salų" skiriasi. Clarence Chamberlain, kuris pats yra perskridęs Atlantiką, skaito jas nepraktiškas, tiesiog saužidiškas. Tečiaus lėktuvų gamintojas G. M. Bellanca mano, kad jos yra praktiškos ir užtikrins saugumą Transatlantiniam pasąžieriams. Vokietijos gi ekspertai tikrina, kad pirm tos salos bus pabudavotos, lėktuvai bus jau tiek išbulinti, kad tos salos pasidarys pasenusiu ir neberekalingu dalyku.

Chicagoje prasidėjo dešrų darbininkų streikas

Jau keli tūkstančiai darbininkų streikuoją. Streikas greitai apims visas dešrų dirbtuves

CHICAGO.—Keli tūkstančiai dešrų darbininkų, kurie priklausė dviejiems lokalams Amalgamated Meat Cutters unijos, sustreikavo reikalaudami augštesnių algų ir ilgesnių darbo valandų.

Streikas palietė 27 dešrų dirbtuves Chicagoje. Streikieriai reikalauja pilnos 40 val. darbo savaitės ir minimum \$28 algos į savaitę. Dabar jie uždirba nuo \$6 iki \$10 į savaitę dirbdami trumpas darbo valandas.

Niekurios dešrų dirbtuvės visai užsidarė, kitos tikisi užsidaryti, jei streikas tęsis ir plėtosis, nes manoma, kad prie streikierių prisidės ir neorganizuoti darbininkai.

Visos dirbtuvės, kuriose streikas jau prasidėjo yra streikierių pikietuojamos.

1 ŽUVO, 3 SUŽEISTI NE-LAIMEJ

CHICAGO.—John Barta, 69 m., Berwyn, liko užmuštas ir trys žmonės sužeisti, nuslinkus Desplaines upės krantui prie Ogden ir Harlem Ave., Lyons. Nelaimė ištiko išsprogdinus seną laikinį tiltą ir susirinkus buriui žmonių prisijūreči griovimo darbams.

NEW YORK, gr. 3.—Dabar, kai jau yra tikra, kad prohibicija bus panaikinta, suvažlavusios moterys nutarė panaikinti savo organizaciją kovai su prohibicija.

ST. JOSEPH, Mo., gr. 3.—Vietos policija areštavo žmones, nežiurimus dalyvavus jauną negro Warner nullčia vime.

5 žuvo nelaimėj

COURTNEY, N. D., gr. 3.—Boyd Thompson, jo žmona ir trys jų vaikai liko užmušti traukiniui užgavus jų automobilį.

Slaptas de Valeros pranešimas sujungia Angliją

LONDONAS, gr. 3.—Visą Angliją sujungia žinia, kad Airijos prezidentas prisuntė slapto pranešimą kolonijų ministeriui Thomas. Nors apie jį nieko neskelbiama ir jo turinys yra slepiamas, tečiaus visi spėja, kad tame rašte de Valera išpėjo Angliją, kad Airija yra prisiruošus paskelbti visišką nepriklausomybę.

Nauja Scottsboro byla

DECATUR, Ala., gr. 3.—Jau trečiu kartą pasmerkus mirčiai Heywood Patterson, vieną septynių negrų, kurie yra kaltinami išgėdinę dvi baltas merginas, jau prasidėjo nagrinėjimas bylos antro negro, Clarence Norris, kaltinamo dėl to paties nusizengimo.

SAUDO STREIKUOJANČIUS MEKSIKOS FARMERIUS

URUAPAN, Meksikoje, gr. 3.—Keturi žmonės liko užmušti ir daugiau kaip 20 sužeista susirėmime tarp streikuojančių fermerių ir federalinės kariuomenės netolimame Lombardija dvare. Streikieriai susirėmė su kitais fermeriais, kuriuos jie paskaitė už streiklauižius. Tapo pašaukta kariuomenė, kuri musį sustabdė.

WESTBURY, N. Y., gr. 3.—J. Philip Roman, buvęs Maryland generalinis prokuroras, atšventė 63 metų gimtadienį, gaudamas privatinio lėktuvo lakymo laisvę.

Newfoundland sala atsisąžadėjo Anglijos dominijos teisių

Pasidavė Anglijos valdžiai, nes nebegali išsimokėti savo skolų

ST. JOHN'S, N. F., gr. 3.—Po 101 metų savyvaldos, Newfoundland dominija atsisąžadėjo savo savyvaldos ir dominijos teisių ir nutarė pasiduoti visiskon Anglijos valdžiai.

Dominijos legislatura pasiuntė peticiją karaliui Jurgiui, prašančią suspenduoti savyvaldos čarterį ir gubernatorių Anderson paleido legislaturą iki sausio 24 d., 1934 m. Manoma, kad iki to laiko Anglijos atstovų būtas patvirtins pasidavimo sąlygas ir paskirs šešių žmonių komisiją valdyti šią salį per neapribotą laiką. Komisija susidės iš trijų anglų ir trijų vietos gyventojų.

Per tą laiką Anglija rupinsis ištraukti salą iš skolų balos ir sustiprinti ją finansinai. Skolos, kurių Newfoundland nebegali išmokėti, pasidarė dėl netikusio tvarkymo salos reikalų ir įsigalėjusio didelio grąto. Salos skolos šiuo laiku siekia \$100,000,000.

TOPEKA, Kas., gr. 3.—Sąryšų su suklastavimu už milijoną dol. Kansas bonų, federalinis grand jury apkaltino 7 žmones, jų tarpe McKeen, prezidentą didžiausio Topeka banko.

SAN FRANCISCO, Cal. gr. 3.—Būrys žymių Californijos piliečių pasiuntė gubernatoriui Rolph reikalavimą, kad jis pasitrauktų už streiklauižius ir savo gynimu linčiuotojų nebežemintų Californijos vardo.

PITTSBURGH, Pa., gr. 3.—Čia pasimirė Richard B. Mellon, 75 m., prezidentas Mellon National Bank ir jaunesnysis brolis buvusio Iždo, sekretoriaus Andrew Mellon.

Johnson pripažysta darbininkams teisę streikuoti

PHILADELPHIA, Pa., gr. 3.—Industrijinis administratorius Johnson kalbėdamas organizuotiems darbininkams, pareiškė, kad darbininkai turi pilną teisę streikuoti ir ta teisė jiems nėra ne atimta, ne susiaurinta. Tik atėjus laikas kada pasidarė neįsisinga streikuoti prieš išsėmiant visas priemones, kokias numato įstatymai sutakymui su samdytojais.

Streikas šiuo laiku turėtų būti paskutinė priemonė, kada jokios kitos išeities nebėliko.

Pasimirė Legge, Int. Harvester galva

CHICAGO.—Vakar staiga nuo širdies ligos savo namuose Hinsdale pasimirė Alexander Legge, 68 m. International Harvester Co. galva. Jo dirbtuvėse dirba daug lietuvių.

Hawaii saloj išsiveržė ugniakalnis

HILO, Hawaii, gr. 3.—Kalne Mauna Loa išsiveržė ugniakalnis tokiu smarkumu, kokio nebuvo jau nuo 1903 m. Pats kalnas yra virš 12,000 pėdų augštumo, dumai gi veržiasi virš 3 mylių augštumon ir juos galima matyti už 200 mylių. Kartą su ugniakalnio išsiveržimu prasidėjo ir žemės drebėjimai.

Vietos gyventojai sako, kad jų ugnies ir vulkanų dievaitė Pele pasijudino laike savo ilgo miego. Gyventojai džiaugiasi ugniakalnio išsiveržimu, nes jis sudaro gražų vaizdą, be to sutraukia daug turistų, o jokio pavojaus nėra.

NACIAI AREŠTAVO 79 KOMUNISTUS

BIELEFELD, Vokietijoje, gr. 3.—Policija areštavo 79 komunistus, kuriuos kaltina šalies išdavimu. Tarp areštuotųjų yra organizatoriai ir kurjerai, kurie veikė slapta Vestfalijoje. Kanfiskuota daug spausdintos medžiagos.

GALESBURG, Ill., gr. 3.—Darle Berry, 29 m., pašovė ir sunkiai sužeidė savo žmoną ir tada pats nusišovė. Prieš kelias valandas jis susidūrė su kitu automobiliu, pabėgo iš nelaimės vietos, per laukus sugrįžo namo ir kai sugrįžo jo patį, jis tuojaus pradėjo ją šaudyti ir pats nusišovė.

VILNIUS.—Vilniaus laikraščiai praneša, kad Vilniuje prie žaliųjo tilto rasta urvų. Atrasti urvai — požemiai jau išmatuoti. Spėjama, kad urvuose rasti pamatai galėjo priklausyti prie kunigaikštishkos pilies maisto sandėlių iš XVI šimt. Yra vilties padaryti tolimesnių atradimų. Tyrinėjimo darbus vadovauja konservatorius, dr. Lorentzas.

KALEDOS JAU ČIA PAT

Neužmirškite savųjų Lietuvoje... Palinskminkite juos! Jie laukia jūsų dovanų! Pasiųskite jiems keletą dolerių. Naujienų ofisas atdaras nuo 8 val. ryto iki 8 val. vak. Nedėdieniais nuo 9 ryto iki 1 val. po pietų.

NAUJIENOS

1739 SO. HALSTED ST.

Tel. Canal 8500

Vienas teisėjas jau pasisakė prieš NRA įstatymus

TAMPA, Fla., gr. 3.— Nacionalis industrijos atgaivinimo aktas, ant kiek jis bando kontroliuoti lokales industrijas, yra nekonstitucinis. Taip nusprendė federalinis distrikto teisėjas Akerman.

Teisėjo nuomone, tas įstatymas siaurina valstijų teises ir nors jis galbut yra konstitucinis ant kiek jis paliečia tarpvalstijinę prekybą, negali kontroliuoti lokalių industrijų.

300 viešųjų darbų darbininkų sustreikavo

PANA, Ill., gr. 3.—300 viešųjų darbų darbininkai, kurie buvo parinkti iš tarpo šelpiamųjų bedarbių, sustreikavo, kadangi valdžia atsisakė parupinti trokus nuvežti juos į darbą.

Daugiau kaip 200 Taylorville pristatytų prie darbo bedarbių pirmiau sustreikavo, kadangi valdžia atsisakė apmokėti už tą laiką, kurį jie sugaišta važiuodami į darbo vietą.

Prasidėjo Pan-Amerikos konferencija

MONTEVIDEO, gr. 3.—Šiandien prasidėjo visos Amerikos šiaurinės, Centralinės ir Pietų Amerikos respublikų konferencija, kurioje dalyvauja virš 100 delegatų. Konferencija yra suaukta svarstyti ekonominius ir taikos klausimus. Tarp kitko bus apsvaistyti pinigų ir skolų klausimai, taipgi Gran Chaco karas. Jei pastarasis klausimas ir nebus paliestas konferencijos oficialiai, tai jis tikrai bus svarstomas užkulisuose ir bus daromas didžiausias spaudimas tą karą baigti.

Kaimų skirstymas

PANEVŽYS.—Panevžio apskr. kaimų žemė sudaro 247,236 ha. Šiame žemės plote yra 1060 atskirų kaimų. Iki didžiojo karo buvo išskirstyta viensėdžiai 132 kaimai su 28,683 ha. žemės plotu; iki 1933 metų išskirstyta 407 kaimai su 127,716 ha. žemės. Vadinas, dar 15 metų praėjus iki Panevžio apskr. bus baigti skirstyti viensėdžiais kaimais.

Areštavo P. Trimaką

KAUNAS. Teismo tardytojo paliepimu, vakar areštuotas buv. Centralinio ukininkų s-gos banko valdybos pirm. ir dir. D. Trimakas. Anksčiau, kai Trimakas buvo suimtas dėl kooperatyvų centro, jam buvo paskirta 20,000 lt. laido, o dabar paskirta 60,000 lt. piniginių užstato. Central. ukin. s-gos bankui pridirbta nuostolių 1,812,646 lt.

BAUDŽIAVOS PANAIKINIMAS LIETUVOS ŽEMĖSE

Niekam nėra tekę kęsti tiek skaudžių ir sunkių nelaimių ir vargų, kaip valstiečiams. Tačiau iš antros pusės ir niekas nėra parodęs tyresnio nuosirdumo, pasišventimo, drąsos ir energijos kovojant už laisvę, už geresnį buvį. Mums, lietuviams, užtenka tik prisiminti 1831 ir 1863 metų sukilimai ir mes suprasim ir įvertinsim, kaip nuosirdžiai mūsų sumaningas, geraširdis lietuvis valstietis kovojo už išlaisvinimą iš ponų priespaudos — baudžiavos. Čia betgi tuo tarpu neminėsiu tų skaudžių mūsų bočių vargų, iškentėjimų, bet tik trumpai nusakyti pačių baudžiavos panaikinimo eigį, nes suprantu ir jaučiu, kad kančios ir sielvartas artimųjų prislėgia kiekvienam nuotaiką. o juk nepasieptas, kad dar daugelis sunų ir dukterų gyvena, kurių tėveliai, motutės, dėdės ir kiti artimieji nešė tą sunkią, neteisingą priespaudą.

Kalbant apie baudžiavos pa-

naikinimą Lietuvą tenka skirti į dvi dalis: į Rusų valdytą ir Prūsų. Tačiau nereikia manyti, kad kurioj iš tų sričių buvo baudžiava lengvesnė — to nebuvo. Abiejose dalyse ji buvo pasibaisėtina sunki ir todėl nenuostabu, kad tie neapšviesti, nuolatiniai darbų nukamuoti baudžiauninkai darydavo net sukilimų. Vienas tokių sukilimų Prūsų valdytojų Lietuvoje įvyko 1778 m., kada buvo sukilę šilutės ir Priekulės gyventojai. Jie atsisakė ponams dirbti. Dėja, sukilimas nenusisėkė ir todėl sukilėliams teko tas savo teisingas, padorias pastangas aplaistyti krauju ir sielvartu; ne vienam iš jų atėjo perankstyba mirtis. Primitinė Priekulės apylinkės ukininkų vado už minėtą sukilimą bausmė — vienas mėnuo tvirtovės ir taip vadinamas gatvelės bėgimas. Jį išrėngė nuoga ir vedė pro pačių baudžiauninkų sustatytas dvi eiles. Šie rykštėmis jį plakė, kol jis apalpo.

Taip tai buvo kankinami mūsų tėvų tėvai už laisvę, kuri kaip mūsų didis praetis ži novas Prof. Janulaitis sako: "Sutinka su žmogaus prigimtimi, ji pakelia žmogų aukštin, duoda dvasinės jėgos, o neturįs tos laisvės nuslinksta doriškai žemyn". Šiandien, nors su apkarpymais laisvėmis gyvename, bet vis dėlto tokia priespauda, tokie kankinimai sunku įsivaizduoti, bet seniau taip buvo. Užtat nenuostabu, kad net visą naikinantį karas, įžiebtas nuosirdžių prancūzų revoliucionierių ir vadovaujamas naujos galybės kurėjo Napoleono Bonapartės negąsdino lietuvių baudžiauninkų, o, priešingai, jiems tai buvo savo ryšies laimė, nes užkariavose Vokietijos—Prūsijos dalyse ir kitur buvo paskelbtas valstiečių iš ponų jungo išlaisvinimas. Prūsijos valdovas bijodamas, kad gyventojai nepakirptų Napoleono pusėn, panaikino 1807 m. spalio mėn. 10 dienos dekretu baudžiavą. Taip Prūsų valdytose žemėse lietuviai išvydo senai laukiamą iš po debesų laisvės saulutę, kuri dar

Baliunistai leit. kom. Settle ir maj. Fordney (vidury) po nusileidimo su stratosferos baliunu New Jersey pelkėse. Jie buvo pasikėlę 11½ mylių į orą.

ilgai nebuvo matoma lietuviams Rusų valdžiai.

Valstiečių susipratimas Rusų valdytose srityse vis augo ir jie taip pat ėmė reikalauti reformų. Prie to juos smarkiai paragino Kasčiūkos manifestas, išleistas 1794 m. gegužės mėn. 7 d. Jame jis žadėjo valstiečiams laisvę ir užgynė ponams atimti iš valstiečių žemę, jei jie gerai čia pareiškė. Taip kai kurie ponai palengvino valstiečiams gyvenimą. Pirmasis paleidęs valstiečius iš baudžiavos buvo kun. Povilas Ksaveras Brzostauskas, valdęs Merkinės dvarus. Paskum pasekė jį Jokimas Litavoras Chreptavičius savo dvaruose Šeršių ir Višnevos, duodamas valstiečiams asmenų laisvę, o už žemę ėmė tik 1/3 derliaus.

Rusijos valdovai kartais taip pat norėjo taisyti valstiečių būklę, bet ir jiems ne taip lengvai vyko sulaužyti ponų galybę. 1797 m. gegužės 5 d. Rusų viešpatis Povilas išleido manifestą, kuriuo paskelbė, jog valstiečiai turėtų dirbti savo ponui 3 d. savaitę, o 3 d. sau ir vieną dieną poilsui, bet nebuvo kam vykdyti to manifesto, nes carą tuojau nužudė dvarininkų partija. Kiek vėliau — 1803 m. vasario mėn. 20 d. caras Aleksandras I išleido įstatymą, pagaminantį kanclerio Rumancevo nurodymu. Jame paskelbė, kad dvarininkai gali atleisti valstiečius ir duoti jiems žemės nuomon, bet atleidimo ir nuomos sąlygų tvirtinimas turi eiti per Vidaus Reikalų Ministeriją ir patį monarchą. Šis įstatymas neturėjo

priverstinio pobūdžio, nors ir nepasilikio be tam tikros įtakos, ir kai kurie dvarininkai ir Lietuvoje, kaip pav. Ignacas Karpis 1809 m. testamentu išlaisvino savo valstiečius. Labiau buvo paveikti šio įstatymo Estijos ir Latvijos dvarininkai, kurių daugelis tuojau palengvino valstiečių buvį. Neabejotina, kad tik dėka ankstybesnio išlaisvinimo Latvijos ir Estijos ukininkas žemdirbystės srity yra pralenkęs mūsų valstietį. Lietuvoje tais laikais ir buvo atsiradęs didesnis skaičius pažangesnių didikų, kurie norėjo gerinti valstiečių gyvenimą ir buvo nei 1817—19 m. žieme nutarę, bet iš antros pusės neturėjo ir nesusipratėlių, kuriems žmonių skurdas ir asaros labiau patiko, negu jų geresnis gyvenimas.

Tačiau baudžiavos panaikinimas kituose, kraštuose, didėjantis valstiečių apsisvietimas ir jų pareikšė sąjūdžiai (1831 m.) versė vertė didikus gerinti nepavydėtiną valstiečių padėją, atleidžiant juos iš baudžiavos.

Galutinai tą gerą darbą atliko caras Aleksandras II — 1861 m. vasario mėn. 19 d., paskelbdamas baudžiavos panaikinimą. Buvo duota valstiečiams žemės, už kurią jie turėjo valstybei išsimokėti per 49½ metų. Taip mūsų valstiečiai atgavo laisvę.

Atleisti iš baudžiavos valstiečių gyvenimas iš karto buvo vargingas, nes jie buvo mažai apsisvietę ir neturėjo ekonominio pajėgumo pradėti tinkamai ukininkauti. Tačiau

gelių pil. L., nepatenkintas uždarbio pasidalinimu, įskundė savo draugus, kad jie, kirsdami mišką, naktimis vogdavo medžius. Iš to kilo kratos ir keletui dešimčių darbininkų buvo iškeltos bylos. Bendras nubaudymas — pora metų kalėjimo ir keletas šimtų litų baudų. Be to kilo 2 baudžiamos ir 4 civilinės bylos, kuriose iššaukta 80 liudininkų ir sugaista 30 dienų, bendras pragerimas laimėjusių ir pralaimėjusių liudininkų pavaišinimas — daugiau kaip tukstantis litų. Pats bylos "auto-rius" irgi gavo mėnesį kalėjimo.

Kodėl Kudikiams Reikalingas Skystas Liuosuotojas

Laikina pagalba, kurią kudikai gauna nuo sintetinių ir įprotį vedančių liuosuotojų apsunksina vidurius ir tankiai itruoja inkstus. Tinkamai prirengtas skystas liuosuotojas lengvai ir natūraliai išvalo vidurius. Nėra jokių nemalonių laike išėjimo arba silpnumo paskui. Jums nereikės duoti "dvigubą kiekį" diena arba dvi dienas.

Ar užkietėjimas vidurių pas kudikus gali būti paraištas? "Taip", sako dangelis motinų, kurios pasiekė išmintingo gydymojo patarimą. 1. Pasirink gerą skystą liuosuotoją. 2. Duok jo tiek, kiek sistema reikalauja. 3. Po truputį sumažink dozę iki vidurio nepradės veikti natūraliai be jokios pagalbos.

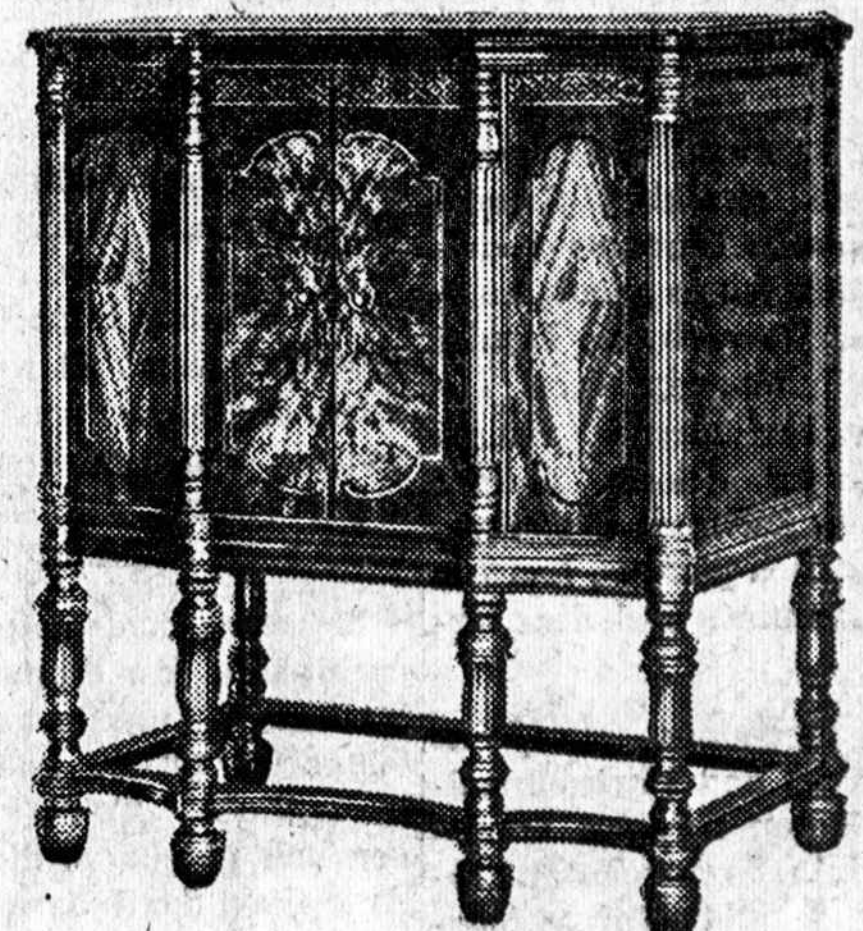
Užgirtas skystas liuosuotojas (toks, kuris plačiai yra vartojamas kudikių) yra Dr. Caldwell's Syrup Pepsin. Veikimas šio švelnaus liuosuotojo nėra geriausiai pagelbą kudikiams ir suaugusiems taigpi.

Jūsų vaistininkas užlaiko Dr. Caldwell's Syrup Pepsin. Naris N. R. A.

Kiek kainuoja liežu-vavimas

ROKISKIS. — Savo laiku buvo rašyta apie miškų kirtėjų vagysčių bylą. Nors miškų vagystės bylos pasibaigė, bet dėl keršto kilo naujos bylos. Ra-

Naujos RCA Victor Duo 331 AUTOMATISKOS RADIO IR VIKTROLA KOMBINACIJOS

Ne tik kad groja visus rekoruds, bet pats juos automatiškai maino. Tik pamislykit. Groja ir maino automatiškai 10 arba 12 colių 8 rekoruds be jūsų rankos pridėjimo. Tokia radio kombinacija yra tinkamiausia kaip į biznio vietą taip ir į privačią stūbą. Naujos mados Walnut puikus kabinetas su dūrelėmis, gražiausiu tonu ir išvaizda. Parsiduoda Budriko krautuvėje.

Taipgi pamatykite visus kitus naujus radios

JOS. F. BUDRIK,
INCORPORATED
3417-21 So. Halsted Street
Tel. Boulevard 8167-4705

AUKSINIŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖ
3343 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 4705-8167

Radio programai: Kas diena WAAF, 920 k. 11:45 A. M. WCFL, 970 k. Nedėlionis 1 val. po pietų. WHFC, 1420 k. Ketvergalis 7:30 vakare.

THAT'S MY BOY!" by FRANCIS WALLACE AUTHOR OF "HUDDLE"

CHAPTER FORTY-ONE

Then Pop was a task. The factory wasn't working so steady and he had a day off now and then, and he was always under her feet in the house with his nib in everything until Mom was glad when he went back to work and had something to do. He just wasn't used to idleness and didn't know what to do with himself.

Then he'd listen to the radio and razz everybody on it and, in particular, he razzed Nellie Binney and said she probably looked like a mud fence and had a face that would stop an eight-day clock and that Nippy probably knew as much about beauty secrets as she did, only Nippy had sense enough to keep still. With him carrying on like that Mom couldn't very well let him know she was trying to listen to Nellie Binney and he'd only razz her too if she said anything.

Then, if she did buy anything and he found it, he'd be sure to try it on his feet. She couldn't listen to Nellie Binney but she had to listen to anybody who ever said anything about foot remedies; and nobody was allowed to say a word while there was anything being said about feet at all.

It was the same way when Mom tried to listen to etiquette lessons by Dorothy Vanderveer on WXJ at ten-thirty. Pop would just sit there and talk back to Dorothy Vanderveer and tell her she was full of prunes and why didn't she go take a running jump into a pile of hay, and sometimes he'd roar till Mom thought the house was coming down when Dorothy Vanderveer told the proper dress for a man to wear in the morning or afternoon. Pop was just showing his ignorance and Mom told him so but he said he'd be showing a lot more if he ever went around dressed up like that thing said and they'd have him in the bughouse before he got down to the city building.

When nobody was looking Mom used the lanolin on her face which was left over from the time Pop was scalded; and she began to think about whether she should wear rouge or not; it would give her a better color but it was hard for a decent woman to think of putting the same stuff on her face that Florrie Johnson used.

The getups Florrie put on were something awful, once Pop was sitting on the porch and saw Florrie go by with her red dress and face all painted up and Pop yelled in to Mom: "Criminy—when did the circus come to town?" and Mom asked him why and he said one of the Indians had just gone by; but Florrie didn't bother anybody in the neighborhood and was real nice about speaking as she went by whether anybody spoke to her or not and, as Tommy and Pete were well out of her clutches anyhow, Mom saw no reason for not being civil to her.

Then there were other troubles about the graduation. It wouldn't look right for Mom to go without Pop but, really, she was afraid how he would act and might make Tommy ashamed because Pop would be sure to tell the millionaires how to run the country and how to run their business and would be going around with that eye dropped down always looking for some kind of argument because there was no doubt about it, when Pop got all dressed up, he got very important and Hoover wouldn't mean a y more to him than Uncle Louie.

Then there'd be a lot of walking around and meeting people and

Barber Menken offered to take the whole family to the graduation exercises at Thorndyke University but he insisted on driving the historic filver

Pop would be sure to take his shoes off somewhere he shouldn't and, if he didn't do that, he'd be talking about how his feet hurt him and maybe he'd be going around among the millionaires asking them if they knew any good corn cures because, when Pop's feet once got on his mind, there wasn't room for much else.

Then Uncle Louie had been throwing out hints and Mom knew he'd feel very put out and peevish if they went without him; and Uncle Louie would be worse even than Pop because he was always saying cutting things for no reason at all and like as not he'd hunt up the president the first thing and ask him why Thorndyke didn't do this or that if it was so great, it didn't make much difference how great it was. Uncle Louie would find something wrong about it and he wouldn't hesitate about telling anybody either.

And Cousin Emmy was counting herself in so much it would be hard to hurt her feelings and tell her not to come; but she'd be sure to wear her flowered chiffon and hat which had been out of style for ten years and she'd be going around nosing into everything and butting into the snooty people's talk telling them that Tommy was her cousin and she'd be sure to call him Tommy instead of Jeff, which was his name at Thorndyke; and it'd be the same way with Pop and Uncle Louie, they'd be saying things they shouldn't and embarrassing Mom and Tommy, and Mom couldn't be going around correcting them all the time because that was bad manners.

To say nothing of the expense. Cousin Emmy could get a pass but it would cost too much to outfit the rest of them and get them over and back; and money was scarce anyhow because Pop wasn't working so steady and he wouldn't want to give up that time and by the time Mom scraped together what she could for Tommy there wouldn't be

(To Be Continued)
Copyright, 1933, by Francis Wallace
Distributed by King Features Syndicate, Inc.

LĖKTUVAS NUVEDĖ KALEJIMAN

Susidaužius misteriskam lėktuvui Los Angeles, Cal., tapo areštuoti keturi žmonės, kurių trys buvo pažinti kaip žmogvagiai ir plėšikai — Wm. Burns (viršų dešinė), Walter Pritchard (prieky kairė) ir Clarence Lund (dešinė). Apačioj sudaužytas jų lėktuvas.

Vokietijos valstiečių tragedija

Daugelis kas pernelyg paviršutiniškai žiūri į Vokietijos įvykius. Daugelis kas vokiečius linkę skaityti be išimčių nacionalistais, imperialistais ir tuom pateisina ir Hitlerio atėjimą valdžion. Tuo tarpu ne visai taip yra, jei įsigilinti į plačiosios liaudies buvį.

Pirmiausia reikia žinoti, kad vokiečių liaudis turi tikrai medžiaginę kultūrą, o dvasinė jos kultūra yra labai žemo laipsnio, ypač kaimo, valstiečių, kurie negeriausiai orientuojasi ypač politiniuose klausimuose. Todel nesunku vokiečių valstietį, kaip ir daugelį kitų kraštų valstietis, apgauti, demagogiškai pažadais įvylioti į priešingą jam ir jo nusistatymui sukurį. Taip ir atsitiko su hitlerinio režimu. O juk vokiečiai valstietis, kaip ir kiti žemdirbiai, myli ramumą, taiką, myli žemę ir darbą. Visa bėda, kad jis mažai beturi tos žemės ir to darbo. Iš čia kilo, svarbiausia, jo nepasitenkinimas buviu, buvusią valdžią ir ta padėtim, kuri neleidė bet kiek

aščiau teisybei pasireikšti. Ir Vokietijos valstietis teisybės, kaip ir visi valstietiai, ieškojo. Todel Vokietijos politinis likimas per pusantros dešimties metų buvo sprendžiamas ne be valstiečių armijos. Valstiečiai pagaliau sudarė pilkų jų ir rudųjų kontrrevoliucijos generolų pulkus prieš demokratiją ir socializmą, kaip juos, jų politinį nesupratimą išnaudojo junkeriai.

Valstietis buvo Hitlerio fanatiškiausias bernas.

Ir reikia tikėtis — šiandien Hitlerio agentų apgautas ir įžeistas! — tolimesnė kovoj valstietis vėl visu savo svoriu įsigrįs prieš hakenkreičą. 14 metų Veimaro konstitucijos buvo 14 metų valstiečių karas, kuris, aišku, nepasibaigė, o tik tai pasikeitė pozicijos.

Kai 1918 m. lapkričio mėn. vokiečių frontas galutinai buvo sumuštas ir sunaikintas, ir valstietis prisegė raudoną revoliucijos kaspiną. Visados, kiek jis buvo alkanas, tiek buvo revoliucionierius. Pradžioj jis buvo dizertyras. Jis bėgo iš apkasų į savo lauką. Tai buvo viskas, ir todėl jis prisigė raudoną revoliucijos kaspiną, nes jį revoliucija ir karo pabailga grąžino laukams.

Naujoji valstybė betgi jam buvo nesuprantama. Jis nebuvo jai pasirošęs. Jis nesugebėjo patyti jokių reikalavimų, taip pat ir pats nesileido, kad kiti ko iš jo reikalautų.

Miestietis, kuriam grėsė bėda, pinigų turėjo keisti į lašinius, pieną, bulves ir kopūstus. Vokiečių valstietis palyginti buvo sotus. Kas jam respublika! Ji jam jo sustingime atrodė svetima net del savo politinės lygybės, svetima del šiokių tokių pastangų išnaikinti patriarchalines, faktinai reakcioneriškas, tradicijas. Geriausiu atveju jis laikėsi rezervuotai, laukė, žinoma, pagerėjimų, bet nesulaukė. Nes Vokietija reformoms nebuvo paruošta.

Vokietijos revoliucija užsibai gė Vilhelmo pašalinimu ir tai ne pačių vokiečių iniciatyva.

Nereikėjo ilgai laukti, kaip feodalai, kapitalistai, egoistai ir avantiuristai pradėjo nepasitikejimą nuolatos sėti. Respublika, rūpesčių ir abejonių draskoma, valstiečio nesuprato.

Ir nepriėmė į kovos bendrininkus. Agrarinė revoliucija, tai yra valstiečių ir žemės proleta riato pasodninimas ant nusavintų Rytprusių dvarų žemės nebuvo padarytas. Daugiau kaip du milijonai mažų dvihektarių ūkių ir toliau tokiais liko, kai rytuose trylikos tukstančių

„ritierių“ dvarai virto tuščiomis kultūrinėmis stepėmis. Smulkieji nuomininkai, taip pat milijonai, veltui laukė nuomos įstatymo, kuris juos apsaugotų nuo žemės nuomotojų lupikavimo.

Kai darbininkas per tuos metus teisiškai ir ukiškai lyg ir laugo į visai naują buklę, kaime viskas liko po senovei. Revoliucija šiek tiek palietė fabrikus, bet ne laukus.

Vokietijos žemės klausimas liko užpakaly palyginus su agrarinėmis reformomis centralinėje ir rytuose Europoj.

Profesorius Serafimas duoda statistiką iki 1928 m. naujų ūkių įkurimo (čia įeina ir buvusių nuomininkų pavertimas savininkais). Tokių naujų ūkių įkurta Lenkijoje 110,000, Lietuvoj 52,000, Vengrijoj 550,000, Pietuslavijoje 250,000, kitose valstybėse 2,2 milijonai, o Rytprusiuose iki 1930 metų tokių ūkių įkurta tik 7,800.

Žemės santvarka Vokietijoje jau ir taip pasenusi, respublikos metu buvo toliau saugojama. Valstietis tebebuvo vis feodalių vergas.

Jei infliacijos metais žemės ūkio krizė galėjo būti paslėpta, nes valstietis už savo produktus galėjo mainais gauti daiktų, tai markės stabilizavimas staiga nuplėšė visą uždangą. 1923 m. didelė derliaus dalis buvo iškeista į visokių popierių, įmonių gi kapitalas — į daiktus. Kaimas viena nakčia nuskurdo. Demagogai galėjo pradėti savo darbą.

Neįvykusių vilčių dirvoj pradėjo sėti neapykantos sėklą.

Valstietis, kurio ukis teleidu duoti 4—5% už paskolas, galėjo skolintis mokėdamas 8—12%. Prasidėjo praskolinimo banga ir nepasitenkinimo augimas.

Įvairūs demagogai putė tą nepasitenkinimo ugnį. Ne karas ir jo našta, ne žemės ūkio krizė, ne nedarbas ir perkamosios galios sumažėjimas buvo kaltas. Buvo kaltas valstiečio politinis nesubrendimas, kurį panaudojo priešai.

Naujojoje valstybėje buvo visi kalti; jam sakė: „žydų respublika“, bonzos, reparacijos, demokratija, socializmas ir t. t. Taip jam putė junkeriai, magnatai.

Stalhelmas, landbundas, slapotos organizacijos, juodasis reichsveras, bombų mėtytojai — viskas buvo nukreipta prieš „raudonąją valstybės sistemą“ ir nesulaukdamai pagerėjimo valstiečiai tai visa priėmė išskėstomis rankomis, patikėjo demagogams. Lygieji laukai solidariskai suaugo su tuo „radikalizmu“.

Reikia paskaityti nors kartą Hans Fallades knygą „Bomben, Bonzen Bauern“, kad įgaumtum tos valstiečių tragedijos supratimą.

Pagaliau hakenkreucinė demagogija užkariavo valstietis.

Hitlerininkai, lyg tas Napoleonas išbadėjusiems savo kareiviams, pažadėjo visą: „negerovės kurėjų“ žydų išvijimą, panaikinimą palukany, gerą žemės gaminių kainas, žemę,

net bankus. Iš kur, kaip — niekas negalvojo, nes nebuvo pasirošę. Jie patikėjo hakenkreuco evangelijai. Paskutinių rinkimų metu visi jie balsavo už tretįjį reichą. Jų sunys žygiavo rudmarškinių eilėse prieš marksizmą, kaip pirmiau kryžiaus karų ritieriai prieš turkus.

Kokios buvo didelės viltys — toks šiandien jau gilus nusivylimas.

Tretysis reichas nieko, nieko nepadarė. Viskas dar beviltesniau pasidarė. Aišku — valstiečiai apgauti, bet koks išėjimas? Niekas jau jų dabar neprašo balsuoti, o liepia taip balsuoti, kaip hitlerininkai nori.

Kas šiandien šneka apie palukany vergijos panaikinimą? Ponas Darlė, kurs pakeitė Hugenberga, šiandien kutrčias, kaip karstas. Kas tiki į geresnes kainas? Javų kainos šiandien daug žemesnės kaip prieš karą: rugių tonas šiandien 142—144 markės, vietoj 150—160 pereinamais metais, 180—190 prieš dvejus metus. Panašiai kviečiai. Gyvuliai tik pusė kainos, kaip prieš karą, o miestui ir tas brangu.

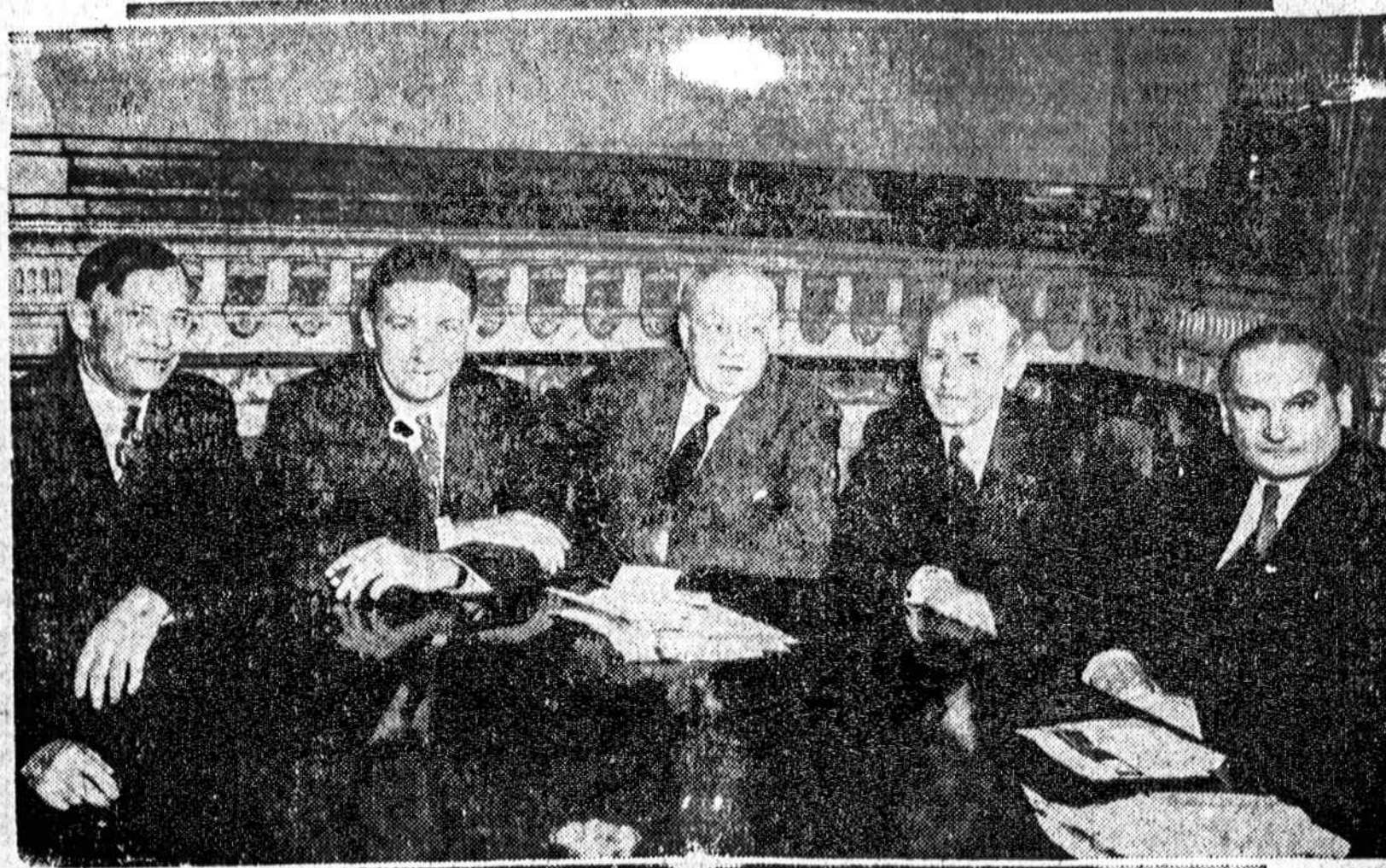
Dabar jau 3,000 sodybų rytuose, kai pernai dar buvo 10,000.

Sodybos, smulkūs ūkiai sulig Geringu — tai agrarinis bolševizmas. Todel jis išleido naują paveldėjimo įstatymą, kad tik vyriausis sunus tegali visą ūkį paveldėti; užkirstas ūkių skaldivimas.

Kaimas šiandien prarado visas šviesesnes viltis.

Diktatura vargu gi beras valstiečių aktyvų pasipriešinimą, nes valstietis temoka tik pasyvų kentimą, o ypač vokiečių valstietis — be politinio susipratimo, be dvasinės kultūros.

Valstiečių karas Vokietijoje yra, jis nepasibaigė, jis aštrėja, bet tęsiasi toliau kaip pasyvus pasipriešinimas. Žemės klausimas kaip pirmiau, taip ir dabar yra svarbiausia problema. Ir tik ją išsprendus gali mas normalus Vokietijos gyve-

Centralinių valstijų gubernatoriai svarsto fermerių reikalus savo konferencijoje Des Moines, Ia. Iš kairės į dešinę sėdi gubernatoriai: Berry iš South Dakota; Olson iš Minnesota; Herring iš Iowa; Schmedman iš Wisconsin ir Langer iš North Dakota.

KĄ ŽMONĖS MANO

ŽMONIŲ RINKTA VALDŽIA

(Demokratija)

(Tąsa)

III.

Pirmi straipsniai tilpo „Naujienu“ NN. 267-268, Lapkr. 13 ir 14, 1933.

Tiktai gerai ištirtas ir geruose darbuose užgrudytas žmogaus budas ir artimus daro teigiamas įtakos. Tokio žmogaus gerumas, it iš žarijos šilumos tvonojimas, visuose, su juomi susitinkančiuose, maloniai jaučiamas. Tokis asmuo, jau didesnę gyvenimo dalį geriems darbams pašventęs, ir artiemiems ir pažįstamiems per metų-metus geruose darbuose pavyzdžiu budamas, be jokių pastangų iš jo paties pusės tampa tikru demokratiniu tos apylinkės vadu. Prieistorinėje gadydyne patriarchai panašiu būdu vadovavo savo vaikų ir anukų, jų vienu apgytai apylinkė. Tokie gerumu atsižymėję liaudies vadai gali pilniausiai patenkinti tiktai mažus miestelius ir nedidelius valsčius. Per aklamaciją ar piliečių balsavimu išrinktas, tokis sąžiningas, ir jį gerbiant piliečiams, pažįstamas vadovas, viešuosius reikalus gina labiau, negu savus asmeninius.

Aukštos civilizacijos pasiekusi žmonija tiktai demokratiniu būdu aprūpins visus viešuosius reikalus. Vargas, kad vieni žmonės kitų, irgi žmonimas. Bet to Hitleris neduos, nes jis dvarininkų kišenėj.

Tai, valstiečių tragedija — tautos tragedija. Valstiečiai panaudojami pačių valstiečių nelaisvei ir nelaimėi. Valstiečių nesupratimas panaudotas ir dabartiniam hitleriniam režimui.

Berlynas

IV.

nių, sau lygiais nepripažįsta.

Kuomet generolas Tadas Kasčiūška už žmonių laisvę kariavo prieš Rusiją ir Ameriką prieš Angliją, jisai už kelių metų karišką tarnybą jokių atlyginimų nepriėmė. Po Jungtinių Valstijų Revoliucijos laimėjimo, Kongresas nutarė Kasčiūšką apdovanoti dideliais žemės plotais, kaip atlyginimą už jo praklinybę ir pasi-aukojimą žmonių laisvės idėjai. Bebiškio šimtmečiu prieš prezidento Abrahamo Lincoln'o laiką Kasčiūška liepė tą jam dovanotą žemę parduoti ir už gautus pinigus atviroje mugėje nupirkti tiek vergų, kiek galima, ir juos paleisti laisvėn. Šitai Kasčiūška suprato laisvę, bet ne anglai revoliucionieriai. Washingtonas ir kiti revoliucijos vadai laikė vergus, ir po revoliucijos laimėjimo vergija tęsėsi net iki prezidento Lincoln'o laikų (1861-1865).

Vadintis demokratais arba žmonių valdžios šalininkais, bet visiems žmonėms lygių teisių nepripažinti, — tai yra pasityčiojimas iš civilizacijos. Žvėriškumas žmonėse, apmašintas, bet dar ne visai išnaikintas. Kuomet žvėriškumą galutinai iš žmonių panaikinsime, kaip panaikiname kanibalizmą, tiktai tuomet demokratija visame savo gražume pasirodys.

Tylintis.

(Bus daugiau)

MURINE
FOR
YOUR EYES
Night and Morning to keep them Clean, Clear and Healthy
Write for Free "Eye Care" or "Eye Beauty" Book
Murine Co., Dept. H. S. 9, 9 E. Ohio St., Chicago

JUOKAI

„Aš manau, kad ši avis labai brangi“.

„Bet pačiupinėk tamstą jos kailinius, gryna vilna“.

(„Le Rire“, Paris).

Mokytojas (kalbėdamas apie garbingumą): „Fricai, jeigu tu rastum šilingą, ar tu jį pasiliktum?“

Fricas: „Ne, mokytojau“.

Mokytojas: „Gerai, ką tu darysi?“

Fricas: „Išleisiu jį“.

(„Der Wahre Jakob“, Berlin).

Džeri: „Aš mėgstu klausytis šio profesoriaus paskaitos iš chemijos. Jis atneša tokių dalykų man į namus, kurių aš nebuvau matęs prieš tai“.

Tomas: „Tai nieko; tą daro skalbykla“.

(„Vassar Vagabond“).

Ponia (virėja): „Tat tamsos sužadėtinis Motiejus vardu — tai yra labai retas vardas“.

Virėja (kuriai patiko): „Taip, ponia, aš tesu turėjusi du sužadėtinius su tokiais vardais“.

(„Faun“, Wien).

Sieniniai

KALENDORIAI

„Naujienuos“ dar turi ant rankų labai gražius Kalendorius — pakabinamus ir kišeni-nius, labai prieinama kaina.

Biznieriai nesivėluokite — jeigu norite gauti pasirinkimą.

Ateikite šandie į

NAUJIENOS

1739 SO. HALSTED STREET
Chicago, Ill.

BIRCH TAVERN

Persikėlė į Naują Vietą

Gera Chicagoje žinoma Birch Tavern persikėlė iš 2346 W. 69th St. į naują vietą ir dabar randasi

2555 W. 63rd Street

Nauja vieta labai gražiai išpuošta ir patogiai įrengta. Skanus alutis, užkandžiai ir malonus patarnavimas del visu. Prašome atsilankyti.

Daktaras

Kapitonas
Pasauliniame kare

WISSIG,

Specialistas iš
Rusijos

GYDO VISAS LIGAS VYRU IR MOTERU PER 28 METUS NEŽIURINT KAP UŽSISENĖJUSIOS IR NEISGYDOMOS JOS YRA. Speciališkai gydo ligas pilvo, plaučių ir puslės, užuodijimą kraujo, odos, ligas, žaizdas, reumatizmą, galvos skausmus, skausmus nugaroje, kosėjimą, gerklės skaudėjimą ir paslaptingas ligas. Jeigu kiti negalėjo jus išgydyti, ateikite čia ir persitirkinkite ką jis jums gali padaryti. Praktikuoja per daugelį metų ir išgėdė tukstančius ligonių. Patarimas dykai. OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 10 valandos ryto iki 1 valandos ir nuo 5—8 valandos vakare. Nedėliomis nuo 11 ryto iki 1 val.

4200 West 26 St. Kampas Keeler Ave. Tel. Crawford 5573

Rusiška ir Turkiška Pirtis

DOUGLAS BATHS

3514-16 W. ROOSEVELT ROAD
arti St. Louis Ave. Tel. Kedzie 8902

Vanos, lietaus ir druskos vanos.

swimming pool.

Rusiška ir turkiška pirtis moterims

sėdėdoma iki 7 v.

THE TWO ORPHANS

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone Canal 8500

Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:
\$3.00 per year in Canada
\$3.00 per year outside of Chicago
\$3.00 per year in Chicago
50¢ per copy

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill. under the act of
March 3rd 1879.

Naujienuos eina kasdien, išskyrus
sekmadienis. Leidžia Naujienuos
Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina:

Chicagoje — paštu:
Metams \$8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00
Dviem mėnesiams 1.50
Vienam mėnesiui75

Chicagoje per išnešiojimą:
Viena kopija 3c
Savaitė 18c
Mėnesiui 75c

Suvenijose Valstijose, ne Chicagoje, paštu:

Metams \$7.00
Pusei metų 3.50
Trims mėnesiams 1.75
Dviem mėnesiams 1.25
Vienam mėnesiui75

Lietuvon ir kitur užsieniuose (Atpiginta)

Metams \$8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.50
Dviem mėnesiams 1.50
Vienam mėnesiui75

Pilnais reikiama pinigų pašto Money
Orderiu kartu su užsakymu.

"KLERIKALIZMAS — DIDŽIAUSIAS TIKĖJIMO PRIEŠAS"

Buvęs amerikietis kun. Fabijonas Kemėšis, laikydamas paskaitą šiauliuose mergaičių gimnazijos salėje, pasakė, kad klerikalizmas daugiau, negu kas kita, atitraukia inteligentią nuo tikėjimo.

"L. Aidas" (valdžios leidžiamas laikraštis) rašo, kad kun. Kemėšis su "Naujosios Ramuvos" atstovu, p. J. Keliučiū, aiškino šiaulių inteligentams, kaip sutaikyti religiją su tautybe. Anot kun. Kemėšio, Lietuvoje bijoma dviejų baubų: klerikalizmo ir nacionalizmo. Kalbėtojas šitaip apibūdino klerikalizmą:

"Klerikalizmas yra dvasiškios noras, nesitenkinant dorus ir religijos skelbimu, valdyti ir kitas gyvenimo sritis, kurios jai nepriklauso."

Tai, bendrai imant, visai teisingas klerikalizmo esmės išaiškinimas. Klerikalas ir katalikas du visai skirtingi dalykai. Didelė dauguma klerikalų priešų kovoja su klerikalizmu visai ne dėlto, kad jie yra tikėjimo priešai. Tikėjimas tai — žmogaus sąžinės dalykas. Tikintis žmogus turi tokią pat teisę tikėti, kaip laisvamanis netikėti. Bet yra nepakenčiama, kad tikėjimo mokytojai stengiasi viską kontroliuoti. Jie kišasi į politiką ir organizuoja politiškas partijas, kurios vartojamos, kaip agitacijos įrankį, religiją ir bando įstatyti savo lyderius į valdiškas vietas.

Kunigai organizuoja jaunimą ir mokina juos "katalikiško sporto", — nors kai tie jaunuoliai spardo futbolą arba boksuoja, daugydamiesi kitiems "mordas", arba kai jie bėga lenktynių, tai tenai nei su žiburiu nesurastum "katalikiškos vėros". Kunigai skverbiasi į mokyklas, stengiasi paimti į savo kontrolę pašalines draugystes; visokiame visuomenės judėjime jie nori būti pirmutinėse vietose, ir jeigu kas jų kontrolei nepasiduoda, tai jie tuos šmeižia ir prieš juos kursto tikinčiuosius.

Kai kun. Kemėšis kitąsyk gyveno Amerikoje, tai jisai tą klerikaliską politiką varė tarpe lietuvių visomis jėgomis. Parvažiavęs į Lietuvą, jisai tenai rado tokių pat arba dar karštesnių klerikalų, nes pirmaisiais Lietuvos nepriklausomybės metais Lietuvos katalikų dvasiškių apetitams nebuvo ribų. Ji ne tik "užkariavo" seimą, pastatydama savo partijos priešakyje barzdėtą kunigą Krupavičių, bet ji steigė "katalikiškus" bankus, "katalikiškas" kooperacijas, "katalikiškas" krautuves ir tose krautuvėse pardavinėjo "katalikišką" superį. Kun. Kemėšis tačiau, kažin kodėl, negalėjo su ta partija susitaikyti. Iš klerikaliskos politikos jisai šiandien nieko gero nesitiki.

"Niekas taip neatitraukia inteligentijos nuo tikėjimo," pareiškė jisai savo paskaitoje šiauliuose, "kaip klerikalizmas."

Bet reikia pasakyti, kad ne tik inteligentią, o ir visus protaujančius žmones. Dauguma paprastų žmonių Amerikoje, kurie šiandien priklauso įvairioms laisvoms draugijoms, atsimetė nuo bažnyčios ne dėlto, kad laisvamanių raštai juos "išvedė iš kelio", bet dėlto, kad jiems buvo nepakenčiama dvasiškių užsispyrimas kontroliuoti visas gyvenimo sritis, visame kame būti diktatoriais.

Gera, kad kun. Kemėšis jau suprato klerikalizmo pragaistumą. Bet nuo vilko bėgdamas, jisai užbėgo ant lokio. Klerikalizmą pasmerkęs, buvęs amerikietis ieško išganymo nacionalizme. Nacionalizmas, sako jisai, turis būti Lietuvoje "dar stipresnis ir gyvesnis". Gal, toks, kaip vokiečių Hitlerio?..

Nacionalizmas yra pokarinės suirutės liga. Nė vienas tautai jisai nėra nieko gero davęs, bet daugeliui tautų jisai yra atnešęs didelių nelaimių. Nacionalizmu žmonija neilgai trukus nusivils taip, kaip ji yra nusivilusi klerikalizmu.

POLITIŠKA JUSTICIJA

Trečią kartą Alabamos teismas negrą Heywood Patterson, ir trečiu kartu prisikinkintieji teisėjai išnešė jam mirties sprendimą. "Džiūrė" šį kartą tarėsi 25 valandas.

Imant galvon prieštaraujančius liudininkų parodymus ir tai, kad viena mergina, kuri pradžioje liudijo prokuroro pusėje, vėliau savo žodžių visiškai užsigynė,

tenka labai ir labai abejoti, ar teismojo kaltė buvo tikrai įrodyta. Bet Alabamos valdžia ir "rimtieji piliečiai", matyt, yra nusistatę "neduoti giliuoti" negrams.

Scottsboro byla jau seniai pavirto politiškos kovos dalyku, ir teisingumo klausimas vargiai joje bevaidina kokią nors rolę.

Apžvalga

BIEDNI STALINCAI

Tas faktas, kad komisarai Litvinovas puotavo New York'e su Wall-stryčio ryklėmis (o draugas Bimba visai nebuvo pakviestas) ir paskui išvažiavo į Romą pasimatyti su draugu Mussolini, musiškes Maskvos davatkas trenkė, kaip su vėzdu per galvą. Jos vargšės dabar taip nusiminusios, kaip nebežino nė kaip susiraminti.

Bimbinių organas Brooklyn'e bando sustiprinti jų dvasią, pranešdamas, kad Litvinovas "nepriėmė Italijos valdžios užkvietimo būti jos oficialiu svečiu, kuomet jis prišus į Romą. Jis apsisito Sovietų Sąjungos ambasadoje." Šituo pranešimu lyg ir bandoma užginėti tą faktą, kad bolševikų atstovas keliauja pas Mussolini.

Bet koks čia skirtumas, kur Litvinovas Romoje nakvos: ar valdžios pasamdytame hotelyje, ar sovietų ambasadoje? Vistiek jisai važiuoja tenai ne kokių kitų tikslų, o tik tartis su fašistų "duče". Ir Mussolini yra tiek draugiškas "pašaulio revoliucijos" vadams, kad jų agentą jisai net prašo būti oficialiu fašistų valdžios svečiu!

ATSISTATYDINO KLAIPĖDOS GUBERNATORIUS

"Elta" praneša, kad Klaipėdos krašto gubernatorių Vytautas Gylys atsistatydino ir jo vieton yra paskirtas piliečių apsaugos (t. y. policijos) departamento direktorius, p. Jonas Navakas (Novakas).

Vokiečių spauda šitą paskyrimą įvertino, kaip energingą Lietuvos valdžios žingsnį prieš Klaipėdos vokiečius. Tuo tarpu "Elta" užtikrina, kad naujasis gubernatorius "gerbs Klaipėdos kraštui sutartimis patikrintas teises", sykiu reikalaujamas, kad ir Klaipėdos krašto organai neprasilenktų su savo pareigomis.

Vistiek yra numatomas kovos paastrėjimas Klaipėdoje.

FRANCIJOS SOCIALISTUOSE

Iš Francijos socialistų partijos neseniai buvo pašalintas atstovas Renaudel ir keletas jo vienminčių už tai, kad jie sulaužė parlamento frakcijos nutarimą, balsuodami už Daladier kabinetą. Renaudel su savo draugais sudarė atskirą socialistų grupę, kuri nutarė ir toliau remti Francijos vyriausybę "tuose klausimuose, kurie neįžeidžia socialistų tradicijų ir neišeina iš partijos ribų".

Iš to matyt, kad skilimas partijoje, nors jau prasidėjo, bet dar nėra galutiniai įvykęs. Renaudel'io grupė dar vis stojia už socialistų tradicijas ir partijos "ribas". Socialistinis Darbininkų Internacionalas atsisakė į Francijos socialistus, ragindamas juos taisyti ir partardamas Renaudel'io frakcijai nesiskubinti steigti naują partiją.

DAKTARAS PASIRODĖ ESĄS "BALTAS ŠOVINISTAS"

Mūsų dėmesį atkreipė kai kurie skaitytojai į tai, kad Chicago's vadinamieji komunistai susibūrė su Dr. Naikelu, kuriam jie pastaruoju laiku rengė prakalbą. Jie surado, kad jisai esąs "baltas šovinistas".

Mat, Dr. Naikelis, norėdamas savo mokslingumą nuste-

binti Maskvos davatkas, atsiėmė į salę parodyti publikai dvi širdis: vieną baltą žmogaus, antrą negro sifilitiko. Ir jisai paaiškino, kad sifilis negrams labiau pavojingas, negu baltiesiems, kadangi negro organizmas turi mažiau atsparumo (resistance) prieš tą ligą, kaip baltveidių.

Kilo skandalas. Girdi, daktaras juodukų veislę žemina. Čia proletariatas kenčia kapitalistų išnaudojimą, japonai rengiasi į karą prieš sovietų Rusiją, buržuaziskas teismas smerkia mirčiai Scottsboro jaunuolius — ir tokiu momentu Dr. Naikelis drįsta rodyti mirusio sifilinio negro širdį! Kontr-revoliucija! Dabar daktaras galėsis, kad

jisai užmiršo lietuvių patarlę: "Su durnu du turgu."

NUBAUDE STUDENTUS

Lietuvos universiteto studentuose tautininkai neteko įtakos, todėl šiomet jie nutarė nedalyvauti studentų atstovybės rinkimuose. Bet milžiniška dauguma studentų rinkimuose dalyvaus, ir įvairios jų grupės veda smarkią agitaciją už savo kandidatus.

Studentų varpininkų (liaudininkų) grupė išleido priešrinkiminį laikraštį "Kelkite", o ateitininkai išleido "Studentų Žodį". Kauno komendantas tų laikraščių redaktorių nubaudė: stud. Vaišnorą (varpin.) 500 lt. arba 1 mėnesiui kalėjimo, o stud. Sabaliauską (at.), stud. Stokų ir stud. Sasnauską po 200 lt. arba 2 savaitėm kalėjimo.

Nubaustas taip pat "Lietuvos Studento" redaktorius B. Brazdžionis.

Trečioji Kubos Revoliucija

Nuvertus Machados diktatūrą, laikini prezidentu buvo paskirtas Carlos Manuel de Cespedes, kurio valdžia išsilaukė vos tik tris savaites ir po to buvo nuverstas. Jo valdžiai griuvus, jos priešaky atsistojo dabartinis prezidentas dr. Ramon Grau San Martin, prieš kurio valdžią praeitą šio lapkr. 8-tą dieną 5-tą val. iš ryto buvo pradėtas naujas sukilimas ir buvo rimtai pasirostas valdžiai nuversti. Visų ryšių ginklams veikiant, smarki kova tęsėsi 10 valandų be sustojimo ir tik vakarą, apie 5-tą val., sustojo. Čia reikią dar pridėti, kad sukilimas buvo tarpais vykdomas ir prieš atstūta, tik su mažomis ar didesnėmis pauzėmis. Šis sukilimas buvo taip smarkus ir baisus, kad vietiniai viršijo net pirmąją revoliuciją. Visų sukilėlių Havanos je ir už Havanos galėjo būti apie 10 tūkstančių vyrų. Tame skaičiuje beveik ant pusės buvo sukilusi kariuomenė su visu apsiginklavimu.

"San Ambrosio" kareivinėse stovėjo 1600 kareivių, ir jie visi išėjo prieš valdžią. Federalų artilerija labai umai pradėjo daužyti kareivinių sienas ir mažiausia 100 jų užmušė. Likusieji pasipylė į gatves, atidaužė šautuvus ir kulksavaidžių ugnį į visas puses, atakavo policijos stotis ir šaudydami skubėjo į Atarės tvirtovę, kur stovėjo keli tūkstančiai sukilėlių.

Tuo pačiu tarpu iš Atarės tvirtovės sukilėliai žerė taikiniu po visą Havanos miestą ir jie, krisdami, sprogo kur pakliuvo. Tikriaus sakant, šaudė be jokios nuomonės ir supratimo. Jų komanduoju buvo pulkininkas Blas Hernandez, kuris vėliau ir pats liko užmuštas.

Federalinės valdžios artilerija iš Cabana (Kavana) porto ir dviejų šarvuočių ("Cuba" ir "Patria") laivų buvo jau pradėjusi gigantiską bombardavimą Atarės tvirtovės. Jų taikiniai buvo sekmingesni, nes beveik visi pasiekė tikslą ir apie 3-čią valandą po pusdienio Atarės tvirtovė pasidavė.

Laike mūsų Havanos mieste įsivertė didžiausia panika ir bevairkė. Bailingesni žmonės, ypač moterys su mažais vaikais, bėgo ir gaudosi gatvėmis, kad kur toliau pasislėpti, nes kanuolių šoviniai krito ir visai ramių žmonių kvartaluose. Be galo didelia skaičiais liko užmušta nekaltų žmonių.

Reikia dar pastebėti, kad prieš skaitlingo skaičio užmuštųjų prisidėjo daug žiočių, kurie stačiai lindo ten, kur virė kulksavaidžių ir šio grumtynės. Tai, žinoma, nekuriu taip darė

žingeidumo traukiami ir tuo pačiu užmokėdami savo gyvastimis. Nekurie iš pašalinių, tai buvo tikri avinagai. Pavyzdžiui, atsistojo ant stogų (ne kurie ir į medžius buvo įlipę) ir lig tie kudikiai, matydami žaislą, šaukė: "O, Dios mio! Mira! Mira! Que ti parte un rayo caremba! Los proyectiles Cagando derectante in la fortaleza Atares!" (O, Dieve mano! Žiūrėk! Žiūrėk! Kad tavę žaibas perkirstų! taikiniai krinta tiesiai į Atarės tvirtovę).

Bet užmuštųjų skaičių valdžia labai slepia, tik sako, kad daug žuvo, bet skaičiaus nepažino. Musiui pasibaigus, per dvi dienas niekas iš lauko puses negalėjo įvažiuoti į miestą iki buvo apsidirbtas su negyvaisiais. Laikraščiai taipgi skaičiaus nepažino, tik mini, kad žuvo daug. Vienas laikraštis "Alma Mater", kuris skaitosi valdžios oficiozu, įdėjo neva statistiką žuvusiųjų, kame buvo pažymėta 75. Tai, žinoma, tik vieni juokai, ir kaip būtų gerai, kad tiek tik būtų, bet kur tau! Užmuštųjų skaičius siekia dvidešimt kartų daugiau.

Pasibaigus mušimui, man pačiam teko matyti tas mušio vietas ir ką ten tos baisios grumtynės pridarė. Nors kritusiųjų nebebuvo, bet jų pėdsakai rodo, kad čia siautė žiauri mirtis. Aš ir vienas mano geras pažįstamas, federalinės Kubos armijos seržantas, apžiūrėjęs iš lauko pusės Atarės tvirtovės sienas, kurios buvo vietomis gerai apdraskytos. Aš buvau sujudomintas žuvusiųjų skaičiumi, ir jo paklausiau, kiek galėjo kristi šioje, batalijoje? Jis man aiškino, kad kiek jam teko matyti ir sužinoti, tai skaičius užmuštųjų pasiskirsto sekančiai: "Šešiose policijos stovyse, kame šio smarkios revoliucionių atakos, krito 370; trijose stovyklose žuvo 400; šiose lauke, kame dabar stovime, buvo pilna visur prikritę — gal koks 150." Tuo pačiu kartu, daėję iki vieno tvirtovės sienos pramušto tarpo, jis man rodydamas sako: "Tu matai tą baltą smėliu užverstą dėmę, tai toje vietoje buvo sukranta 350 lavonų. Už tų murų yra dar dvi tokios dėmės, kuriose buvo po 200 kiekvienoje. Kitaip sakant, vien tik Atarės tvirtovėje krito 750 kareivių."

Tai tik faktiniai žinomi skaičiai. O kur žuvo pavieniai visame mieste, kurių yra taipgi galybės, tai tie palieka kokią kas pasakty. Be to dar, sužeistųjų skaičius siekia apie 3,000; daugybės jų sunkių žaizdų nebeatlaiko ir kiekvieną dieną jų po keliolika numirsta, taip kad bendrai visų žuvusiųjų šiame

sukilime drąsiai siekia 2,000 žmonių.

Mums taip bekalbant apie šių dienų baisenybes, kaip žmogus žmogų čia ir žudo, daėjome antrą sienoje išmuštą daug didesnį — apie kokius du metrus platumo tarpą. Čia ir apsisostojome. Aš pajutau bauri, kvapą užimančią smarvę. Greit atsitraukiau atgal ir atsistojau pavėjui. Atsitraukė ir seržantas. "Matai, — sako jis — ši vieta prieš kelias dienas atrodė lygiai taip, kaip skerdykloje, kame eina masinis piovimas gyvulių. Šioje vietoje, kame dabar stovime, buvo pastatyti 3 "camionai" (sunkvežimiai), į kuriuos pro šį sienos tarpą buvo kraunami užmuštieji. Daugumoje jų kunai buvo sukruti atskirais šmottais ir suversti į vieną duobę. Taigi šis muros tarpas "truputį" baisesnis atrodė, negu tavo dvikova su porristu" — truputį su šypsena pasakė jis.

Kad būtų geriau suprasti jo pastabą — "negu tavo dvikova su porristu", — tai apie tą pamintą mano dvikovą su porristu kiek pakalbėsiu.

Kai jau buvo rimtai pasirengta sunaikinti Machados diktatūrą, tai šis seržantas ir dar du inteligentiški kubanai, mano geri draugai, kurie buvo nariais vienos slaptosios organizacijos, ėmė kalbinti mane, kad aš prisidėčiau prie jų nuversti Machados diktatūrą. Be abejo, jie gerai žinojo, kad aš tai vietai esu tikęs, todėl nedavė man ramumo ir labai prašė prisidėti. Aš, žinoma, visai nenorėjau maišytis į jų bylą, bet nenorėdamas sugadinti mūsų draugiškumo, arba duoti jiems manyti, kad esu bailys, o kas svarbiausia, kad jaučiau baisią pagiežą tironams, todėl šių visų aplinkybių stumiamas ir sutikau.

Tą pačią dieną, kai Machado jau buvo pasprukęs, aš su šiais dviem draugais ir dar keturiais Kubos universiteto studentais įsilaūžėme į slaptosios policijos ("La Porra") rąstinę, kad užgriežti jų knygas ir kitus dokumentus. Viduje teko pastebėti 5 porristus, vienok jų ten buvo ir daugiau, kurie draskė knygas, popierius ir degino. Jie mūsų ataką patiko su šūviais ir prasidėjo mušis kambariuose. Viena kulka pataikė į mano užpakalinę kelnų kišenę ir per-

vėrė buvusią joje piniginę knygutę. Aš skubiai įbėgau į anturą kambarį, kad surasti geresnę poziciją atakai. Bet štai netikėtai užklupau vieną iš porristų, kuris jau mėgino pro langą pabėgti. Kadangi mano revolverio apkaba buvo ištuštėjus, tai tuo pačiu akimirksniu į pilną jos perkeisti nesuspėjau, ir man daugiau nieko nebeliko, kaip tik žaibo smarvę kumu puliti ant jo. Jo pozicija buvo bloga, nes jau buvo besirengęs šokti pro langą lauk, ir to dėka, nesuspėjo paleisti kulkos į mane ir mudu susikibome. Jo didelių juodų akių vokai, lyg kad pragarą vartai atsivožė, sužabavo juose pilna keršto ugnis ir iš visų spėkų, lyg paleistas liutas, krito ant manęs. Kaž kas užgavo smegenų stygas, ir man prisiminė buvusio kazokų vado Stenka Razin' dainelė, kuri dalinai skamba taip: "grozno krovju nalilysia atamanovy glaza, brovi čionnyje sošlysia nadvigajet-sia groza!" Aš skubiai nutvėriau jo ranką, revolveris iššovė į viršų ir iškrito. Kadangi jis buvo jaunas, stipras, lygus man 6 pėdų vyras, tai mudviejų tarpe prasidėjo labai smarkios ir žiaurios imtynės. Žiaurios taip, kokios tik vien gali būti panašiam atsitikime. Ir kadangi kova ėjo už gyvybę, tai kaip vieno, taip ir antro buvo pavartota: kumščiai, kojos, dantys ir nagai. Po kokių 3 minučių laiko grumtynių, pasitaikė man jam kirsti į "tarpuragi" ir jis lėkdamas atgal užkrito ant ten pat stovėjusios kėdės, ir labai artistišškai per ją persivertęs atsirado prakeiktasis ir vėl ant kojų. Viskas dėjos taip greit, kad aš pasirengti prie geresnio ant jo užpuolimo nespėjau. Pamaniau tik sau, tankiai gaudydami plaučius orą: "tai tu, vyre, turi kieta galvą". Tik tiek suspėjau pamanyti, kaip štai ir vėl amerikoniško bokso taktika įsivankavo. Ir vėl, po kokių 3 minučių kovos, pasitaikė taip, kad jis mane smarkiai trenkė atgal ir aš, pametęs lygsvarą nuslydau per 3 metrus nuo jo. Jis skubiai šoko prie revolverio, o aš ten pat, sugriebęs nuo stalo kinžalą (bayonet) paleidau į jį, kuris pataikė jam į šoną ir jis sukruto. Ir tokiu būdu: mano Juozas (aš pats) išliko sveikas, gyvas tik gerai aplaudytas. (Bus daugiau)

Robert Louis Stevenson.

Verlė A. Karrantas

Turtų Sala

(Tęsinys)

Repliodamas ant visų keturių pamažu aš slinkau prie jų, kol, pakėlęs galvą aukštyn pro lapus, nepamačiau mažoje žaliroje, medžiais apsupotoje lankoje Joną Silver'į ir kitą laivo darbininką, kurie stovėjo vienas priešais kitą ir kalbėjosi.

Saulė visu smarkumu kaifino juos. Silver'is buvo numetęs savo skrybėlę ant žemės, o jo pažalavęs, lygus veidas žvilgėjo saulės kaitroje ir buvo atkreiptas į antrojo žmogaus veidą, lyg kažką maldaudamas.

"Bičiuli," jis kalbėjo, "tai tik dėlto, kad aš manau, jog tu esi vertas aukso — aukso esi vertas, neužmiršk! Jeigu tu man nepatiktum, ar tu manai, kad aš būčiau prikęs prie tavęs, kaip derva, kad tavę persergėjus? Dabar jau priėjome prie galo — pats nieko nepadarysi, nei pataisyti, tik kad išgelbėjus tavo gyvybę aš tekau ir, jeigu bent vienas iš tų žiauriųjų žinojų, ar žinai, kas atsitiktų su manim. Tamai — pasakyk man, bendrai visų žuvusiųjų šiame

"Silver," tarė antrasis vyras — ir aš pamačiau ne tik, kad jo veidas buvo raudonas, bet jis ir kalbėjo užkims, kaip varna, ir jo balsas virpėjo, kaip ištremta virvė — "Silver," jis sakė, "tu esi senas ir tu esi teisingas, arba bent tave taip vadina; ir tu turi pinigų taipgi, ko daugiau vargų jureivui neturi; ir tu esi narsus, arba aš klystu. Ar sakysi, kad tave galėtų suklaidinti tie niekiai? Ne tave! Kaip mane Dievas mato, aš greičiau atiduočiau savo ranką. Jeigu aš būčiau nelistikimas savo tarnybė!" (Bus daugiau)

Reikalaukite "NAUJIENAS" ant bile kam-po, kur parduodami laikraščiai. Pardavėjas laikraščių bus gatavas jums patarnauti. Jisai tenai stovi ne savo smagumui, bet Jūsų patogumui delei.

GARSINKITĖS
NAUJIENOSE

Tarp Chicago's Lietuvių

Nurodo, kodėl komunistai pradėjo šlietis prie fermerių

Ne fermerių likimas, pagalba jiems rūpi, bet pakolektavimas pinigų.

Tenka pastebėti, kad komunistai labai šliejasi ir gerinasi prie fermerių, buk kad tik jie tere vieni, kurie supranta fermerių reikalus ir siūlosi kaip vieninteliai fermerių užtėrėjai. Lietuviški komunistai, dažnai nuvažiuoja į fermerių kolonijas pasikolektuoti dėl savo palaikimo nors jie ir šaukia, kad fermeriai neturi ką valgyti. Bet tuo pačiu sykiu komunistai gerai supranta, kad iš fermerio greičiau gaus pusdolerį, negu iš bedarbio darbininko mieste, už tai ir komunistai traukia pasišienauti pas tuos biedniokus fermerius.

Visgi, fermeriai turėtų suprasti ką gali duoti jiems komunistai. Visų pirma, fermeriai yra atskira klasa ir visai skirtinga klasa negu kapitalistai ir miestų darbininkai. Fermeriai turi nuosavybes, ukus, iš kurių jie daro sau ir savo šeimai pragyvenimą. Komunistai fermerių kaip klasos ir jų nuosavybių nepripažįsta. Paimkit pavyzdžiui, Rusiją, kur komunistai turi galę. Jie fermerius apšaukė kulokais ir siurbelėmis, kurie geria darbininkų kraują, atima jų žemes ir įgytą turtą.

Ukininkai prievarta varomi į kolchozus gyventi, o jei tam pasipriešina, tai esi apšauktas kaipo kontrrevoliucionierius. Tuo, esi išsiųstas į Sibiro tyrus arba gausi kanala kasti.

Nors Stalinas ir sako, kad buk tai dėl komunizmo labo naikinami ukininkai, bet tai, yra paprasta komunistų "fish story". Tai nėra dėl komunizmo labo, bet tai yra dėl Stalino labo, kitaip, jis savo galios negali palaikyti prieš tokią didelę klasą ukininkų. Reikia juos išnaikinti nežiurint, kad tas atneša badą, trūkumą maisto visoj Rusijoje.

Mat ambicija diktatoriaus to reikalauja, nežiurint kiek gyvasčių kainuoja. Tokio pat likimo ir Amerikos fermeriai galėtų susilaukti, jei čia įgytų galia Stalino draugai. Fermeriai turėtų suprasti, kad komunistai šliejasi prie jų ne kaipo fermerių draugai, bet tik jie dantis galand kad gaus daugiau iš fermerių pinigų dėl savo labo. P. Miller.

Trys banditai apiplėšė lietuvių krautuve Ciceroj

Viktoro Warner ir J. Rakausko įstaigų užklupo abu savininkus ir septynis pirkėjus.

CICERO — Apie šeštą val. vakare šeštadienį trys ginkluoti banditai apiplėšė lietuvių Viktoro Warner ir J. Rakausko krautuvę, prie 16-tos ir 49th avenue, užklupo joje abu savininkus ir septynis pirkėjus, tris moteriškes ir keturius vaikus.

Suvarę visus į krautuvę užpakali, plėšikai iškraustė registrius ir Warnerio ir Rakausko kišenių. Kiek nuo stolio padaryta, nežinia, bet spėjama, kad plėšikai paspruko su stambia suma pinigų.

Nors savininkai turėjo progą šauti į krautuvę aplėidžiančius vagilius, nes netoli jų buvo paslėptas revolveris, bet jie ginklo nenaudojo. Vėliau paaiškino, kad jeigu jie būtų šovę, ir tuo susisaudymas tarp jų ir vagilių būtų prasidėjęs, jų pirkėjai greičiausiai būtų buvę sužeisti ar nušauti, o kad to išvengti ir apsaugoti jų gyvybes, nutarė revolverio nenaudoti, vėliau patį pascūdami stambius finansinius nuostolius.

Apverčia kalakutų likimą Dėkų Dieną

MT. GREENWOOD — Ar pagalvojome kiek milijonų paukščių persikyrė su šiuo ašarų pasauliu Padėkavonės dieną? Kiek galvų nukirsta? Kiek plunksnų nupešiota? Ir kur tie "turkiai" atsirado

po nusikraustymo pas "Abramą"? Vienur "blaivininkai" susirinkę salione, atsiprausau, "beer tavern'e" — apraudojo jų likimą maukdami alų ar dabar jau neužgintus skytims; kitur tų kalakutų kunų dalis draskė burių žmonių, susirinkę "parėse". Visi ir visur valgė kalakutus, antis ir vištas.

Šįmet Padėkavonės diena pasitaikė labai graži, bene gražiausia per kokią 20 metų. Prieš šventes, vakare buvo užėjęs lietus, kuris musų apiplėkėje buvo ir komunikaciją nutraukęs, bet vėliau oras paliko nepaprastai gražus.

Beje, tuliems lietuviams musų apiplėkėje nežinomi alkanai vagiliai pavogė ir kalakutą ir žasį, kuriuos jie buvo priruošę šventėms.

Reporteris.

Minėjo p. Noros Gugienės gimimo d. sukaktuves

NORTH SIDE.—Burelis draugų, susirinkęs Dr. A. Montvido namuose, 2121 N. Western Av., vakar vakare šventė p. Noros Gugienės gimimo dienos sukaktuves, kurios išpuola šiandien, pirmadienį. Jie gėrė toastus, piovė "birthday cake" ir linkėjo švenčių kaltininkai viso geriausio. Dabar jie laukia p. Gugienės atvažiuojant žvakes užpusti.—A.

Lietuvių Mot. Piličių Lyga rengia bazarą neturtingiems

BRIDGEPORT — Lietuvių Moterų Piličių Lyga rengia rankdarbių bazarą sušelpimui neturtingų šeimynų Kalėdoms, gruodžio 10 d. Sandomos svetainėje, 814 West 33rd street. Rengėjos pasiryžusios aprūpinti neturtingus maistu ir įdėti bus sukelta kiek nors pinigų, įteikti dovanėlė — kita.

Legiono Post rengs vakarą Janušauskui

BRIGHTON PARK.—Dariaus ir Girėno Amerikos Legiono postas perėitį savaitę įvyksiam susirinkime priėmė pirm. J. Mickeliuno įnešimą surengti vakarą Hollywood Inn svetainėje, 2417 W. 43rd St., kur

įvyko susirinkimas, Dariaus ir Girėno paminklo fondo ir laukimo J. R. James Janušausko naudai. Pelnas bus padalintas pusiau abejiems fondams.—N.

Kruopiškių vakaras naudai kapinių gerai pasisekė

TOWN OF LAKE — Už pračio šeštadienio vakare Kruopiškių klubas turėjo pasilinkiminimo vakarą naudai laisvų kapinių Kruopiūose, Lietuvoj.

Matyti, kad Kruopiškiai ir jų draugai supranta svarbų reikalą gana gausingai atsilankydami į Krenčiaus svetainę, kur jie linksminosi iki antros valandos ryto, kas suteikė keletą deščių dolerių pelno, kuris bus sunaudotas įrengimui laisvų kapinių, Lietuvoj, kad ir bažnyčia bus atskirta nuo valstybės, vistiek laisvų pažiūrų žmonės turės turėti atskiras savo kapines, nes į bažnyčios kontroliuojamas kapines laisvamanius mirusius nepriims laidoti. Kruopiškių sumanymas labai geras ir remtinas, nes gražus sutvarkymas laisvų kapinių Kruopiūose bus pavyzdys visiems.

Iš profesionalų buvo atsilankę Dr. Graičiūnas, Dr. Mont-

RUSIJOS AMBASADORIUS AMERIKOJE

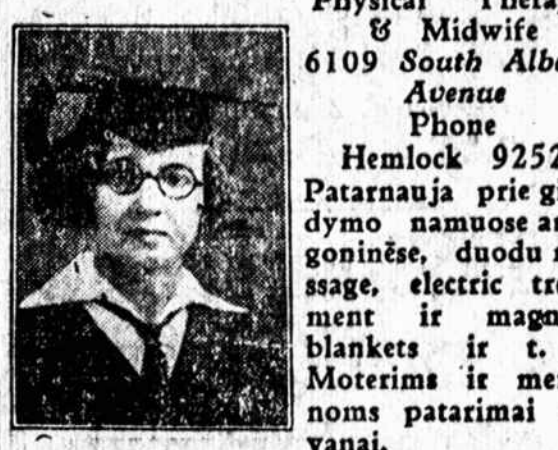

Aleksandr Antonovič Trojanskij, kurį sovietų Rusija paskyrė savo pirmuoju ambasadorium Washington. Jis yra skaitomas žinovu Tolimųjų Rytų reikalų, nes per daugelį metų buvo Rusijos ambasadoriu Japonijoje.

Iš profesionalų buvo atsilankę Dr. Graičiūnas, Dr. Mont-

Lietuvės Akuserės

Mrs. Anelia K. Jarush

Physical Therapy & Midwife
6109 South Albany Avenue
Phone Hemlock 9252

Graboriai

Stanley P. Mažeika

Graborius ir Balzamuotojas
Moderniška Kopyčia Dovanai
Turis automobilis visokiems reikams. Kaina prieinama.
3319 Auburn Avenue
CHICAGO, ILL.

J. F. RADZIUS

Incorporated
LIETUVIŲ GRABORIUS
Palaidoja už \$25.00 ir daugiau
Moderniška kopyčia dykal.
668 W. 18th St. Tel. Canal 5174
CHICAGO, ILL.

SIMON M. SKUDAS

GRABORIUS IR BALZAMUOTOJAS
Patarnauja geras ir nebrangus.
718 W. 18th St.
Tel. Monroe 3377

Phone Boulevard 4139

A. MASALSKIS

Mūsų Patarnavimas laidotuvių ir kokiame reikale visomet esti pasiruošę ir nebrangus todėl, kad neturime išlaidų užlaikymui skyrių.
3307 Auburn Ave.
CHICAGO, ILL.

Dr. Suzana Slakis

Gydytoja Vaikų ir Moterų Ligų
4145 Archer Avenue
Ofiso Tel. Lafayette 7337
Namų Tel. Hyde Park 3395
Val. — 9 — 12 ryto. Antradieniais ir Ketvirtais 4 — 8 vak. Trečdieniais ir Šeštadieniais sulig sutarties.

I. J. ZOLP

GRABORIUS
1646 West 46th St.
Tel. Boulevard 5203 ir 8413
1327 So. 49th Ct.
Tel. Cicero 3724. Kopyčia dykal

Lachavich ir Sunus

LIETUVIŲ GRABORIUS
Patarnauja laidotuvių knopigianiai. Reikale maldžiams atsiųskite, o musų darbų busite užgandinti.
Tel. Canal 2515 arba 2516
2314 W. 23rd Pl., Chicago
SKYRIUS:
1439 S. 49 Ct., Cicero, Ill.
Tel. Cicero 5927

J. J. BAGDONAS

Lietuvių Graborius
Lindnoj Valandų Palankite Mane
2506 West 63rd St.
Tel. REPUBLIC 3100

Antanas Petkus

Graborius
KOPYČIA DYKAI
4830 West 15th St.
CICERO, ILL.

vidas, Tadas Kučinskas.

Dar keletą tokių parengimų ir bus pilnai pasiektas užbrėžtas tikslas. — Buves.

C. Lukšio paveikslai Town of Lake ir Westsideje

Fotografas C. Lukšis, kuris dabartiniu laiku rodo filmus, pagamintus Amerikoje ir Lietuvoje, ir atvaizduojančius įvairius įdomius musų gyvenimo įvykius, atsilankys su tais paveikslais sekamosiose vietose:

TOWN OF LAKE—Parapijos svetainėje, gruodžio 4-5-6-7 d.d.

WEST SIDE—West Side Hall, (Buvusi Meldadžio svetainėje)—gruod. 8 d.

MARQUETTE PARK Parapijos svetainėje—gruod. 10 d.

PROBAK-

suteikia
barzdaskutyklos
komfortą
skutimos
namie

(PROBAK BLADE)

Lietuviai Daktarai

Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai.

DR. C. K. KLAUGA

DENTISTAS
2420 W. Marquette Rd.
Phone HEMLOCK 7828

A. L. Davidonis, M.D.

4910 So. Michigan Avenue
Tel. Kenwood 5107
VALANDOS:
nuo 9 iki 11 valandai ryte;
nuo 6 iki 8 valandai vakare.
Sport šventadienio ir ketvirtadienio.

DR. C. Z. VEZELIS

Dentistas
4645 So. Ashland Ave.
Valandos nuo 9 iki 8 vakare
Seredoj pagal sutartį.

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4142 ARCHER AVENUE
Telefonas Virginia 0036

DR. A. L. YUSKA

2422 W. Marquette Rd.
kampus 67th ir Arden Ave.
Telefonas Grovehill 1595
Valandos nuo 9 iki 11 ryto, nuo 2-4 ir 7-9 po pietų, serdomis po pietų ir nedėlionis pagal sutartimą.

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.

Dr. Charles Segal

OFISAS
4729 So. Ashland Ave.
2 lubos
CHICAGO, ILL.
Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėlionis nuo 10 iki 12 valandai diena.
Phone MIDWAY 2880

Dr. Maurice Kahn

Telefonas Yards 0994
4631 South Ashland Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietų
7 iki 8 val. Nedil. nuo 10 iki 12 Rez. Telephone Plaza 3200

DR. V. A. ŠIMKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9 val. Nedėlionis nuo 10 iki 12 3343 South Halsted St.
Tel. Boulevard 1401

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėlionis pagal sutartį
Residencija 6631 So. California Ave.
Telefonas Republic 7868

DR. JOSEPH KELLA

DENTISTAS
6558 So. Western Avenue
Valandos: Nuo 9 ryto iki 8 val. vakar. Nedėlionis sulig sutarties.
CHICAGO, ILL.

JOHN B. BORDEN

LIETUVIŲ ADVOKATAS
105 W. Monroe St. prie Clark
Telefonas State 7990; Valandos 9—5
W. Side: 2201 W. 22 St. (Cermak Rd.)
Panašio, Berdo ir Pėtinio vak. 6 iki 9
Telefonas Canal 6138
Namai: 6459 S. Rockwell Street
Užrašius, Kėševos ir Rukos vak. 7 iki 9
Telefonas Republic 9900

Dr. Strikol'is

Gydytojas ir Chirurgas

Ofisas: 6445 S. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlionis pagal sutartimą
Ofiso Tel.: Boulevard 7820
Namų Tel.: Prospect 1930

Lietuviai Daktarai

A. MONTVID, M. D.

West Town State Bank Bldg.
2400 W. Madison St.
Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.
Tel. Seeley 7330
Namų telefonas Brunswick 0597

DR. C. KASPUTIS

DENTISTAS
Grįžo iš Europos ir vėl prekiauoja senojai vietoj.
VALANDOS: 10-12 A. M. 2-6 P. M.
7-9 P. M. Sekmdieniais ir ketvirtadieniais pagal sutartimą.
3335 So. Halsted St.
Tel. BOULEVARD 9199

DR. MARGERIO

PRANEŠIMAS
Persikėliau į erdvesnę ir patogesnę vietą
3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 ryto iki 2 po pietų
ir nuo 6 iki 8 vakar.
Šventadieniais nuo 10 iki 12
Phone Boulevard 8483

Ofiso Tel. Boulevard 5913

DR. BERTASH

756 W. 35th St.
(Cor. of 35th & Halsted St.)
Ofiso valandos: nuo 1-3, nuo 6:30-8:30
Nedėlionis pagal sutartį

Ofiso Tel. Boulevard 5914

DR. NAIKELIS

756 W. 35th St.
(Cor. of 35th & Halsted St.)
Gyvenimo vieta 3139 S. Lowe Ave.
Tel. Victory 5904
Ofiso valandos: nuo 2-4, nuo 7-9
Nedėlionis pagal sutartį.

Ofiso Tel. Lafayette 7031

Dr. V. E. Siedlinskis

DENTISTAS
4143 Archer av., kamp. Francisco av.

A. K. Rutkauskas, M.D.

4442 South Western Avenue
Tel. Lafayette 4146
VALANDOS:
nuo 9 iki 11 valandai ryto
nuo 6 iki 9 valandai vakaro

Ivairūs Gydytojai

DR. HERZMAN

— IŠ RUSIJOS —
Gerai lietuviams žinomas per 35 metus kaip patyręs gydytojas chirurgas ir akieris.
Gydytojas ir chroniškas ligas vyrams, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektrus prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija:
1025 W. 18th St., netoli Morgan St.
Valandos: nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakaro.
Tel. Canal 3110
Residencijos telefonai
Hyde Park 6755 ar Central 7464

Dr. Charles Segal

OFISAS
4729 So. Ashland Ave.
2 lubos
CHICAGO, ILL.
Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėlionis nuo 10 iki 12 valandai diena.
Phone MIDWAY 2880

Dr. Maurice Kahn

Telefonas Yards 0994
4631 South Ashland Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietų
7 iki 8 val. Nedil. nuo 10 iki 12 Rez. Telephone Plaza 3200

DR. V. A. ŠIMKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9 val. Nedėlionis nuo 10 iki 12 3343 South Halsted St.
Tel. Boulevard 1401

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėlionis pagal sutartį
Residencija 6631 So. California Ave.
Telefonas Republic 7868

DR. JOSEPH KELLA

DENTISTAS
6558 So. Western Avenue
Valandos: Nuo 9 ryto iki 8 val. vakar. Nedėlionis sulig sutarties.
CHICAGO, ILL.

JOHN B. BORDEN

LIETUVIŲ ADVOKATAS
105 W. Monroe St. prie Clark
Telefonas State 7990; Valandos 9—5
W. Side: 2201 W. 22 St. (Cermak Rd.)
Panašio, Berdo ir Pėtinio vak. 6 iki 9
Telefonas Canal 6138
Namai: 6459 S. Rockwell Street
Užrašius, Kėševos ir Rukos vak. 7 iki 9
Telefonas Republic 9900

Advokatai

JOSEPH J. GRISH

Lietuvis Advokatas
4631 South Ashland Ave.
Tel. Boulevard 2800
Rez. 6515 So. Rockwell St.
Tel. Republic 9723

JOHN B. BORDEN

LIETUVIŲ ADVOKATAS
105 W. Monroe St. prie Clark
Telefonas State 7990; Valandos 9—5
W. Side: 2201 W. 22 St. (Cermak Rd.)
Panašio, Berdo ir Pėtinio vak. 6 iki 9
Telefonas Canal 6138
Namai: 6459 S. Rockwell Street
Užrašius, Kėševos ir Rukos vak. 7 iki 9
Telefonas Republic 9900

ONA JAKIENĖ

po tėvais Gečiūnė
Persikyrė su šiuo pasauliu
gruodžio 1 dieną, 3:50 valandą
ryto 1933 m. sulaukus pusės
amžiaus, gimus Raseinių ap.
Silalės parapijos, Balšių kaime.
Amerikoje išgyveno 21 metus.
Paliko dideliame nuliudime
sūnų Kastantiną, seserį Antaniną
ir švogerį Juozą Rumsšauską,
puseserį Petronėlę ir švogerį
Prancišką Šerpečius, brolėnį
Oną Gečiūną, du pusbrolius Kazimierą ir Juozapą Janušauską ir jų šeimynas, ženta Pranciškų
Venckų ir gimines, o Lietuvoj
du brolius Povilą ir Stanislovą
ir seserį Juzefą.

Kunas pašarvotas, randasi
Eudeikio kopyčioj, 4605 So.
Hermitage av. t. Lafayette 8063.
Laidotuvės įvyks antradienį,
gruodžio 5 diena, 8:00 val. ryto
iš kopyčios į Šv. Kryžiaus pa-
rapijos bažnyčia, kurioje atsi-
bus gedulingos pamaldos už
vėlionės sielą, o iš ten bus nu-
lydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Onos Jakienės gi-
minės, draugai ir pažįstami
esat nuoširdžiai kviečiami da-
lyvauti laidotuvių ir suteikti
jai paskutinį patarnavimą ir at-
sisveikinimą. Nuliude liekame,
Sunus, Sesuo, Pusserės,
švgeriai, Brolėnė,
Pusbroliai ir Giminės.

Laidotuvėse patarnauja grab.
J. F. Eudeikis, tel. Yards 1741

Kunas pašarvotas, randasi
Eudeikio kopyčioj, 4605 So.
Hermitage av. t. Lafayette 8063.
Laidotuvės įvyks antradienį,
gruodžio 5 diena, 8:00 val. ryto
iš kopyčios į Šv. Kryžiaus pa-
rapijos bažnyčia, kurioje atsi-
bus gedulingos pamaldos už
vėlionės sielą, o iš ten bus nu-
lydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Onos Jakienės gi-
minės, draugai ir pažįstami
esat nuoširdžiai kviečiami da-
lyvauti laidotuvių ir suteikti
jai paskutinį patarnavimą ir at-
sisveikinimą. Nuliude liekame,
Sunus, Sesuo, Pusserės,
švgeriai, Brolėnė,
Pusbroliai ir Giminės.

Laidotuvėse patarnauja grab.
J. F. Eudeikis, tel. Yards 1741

Kunas pašarvotas, randasi
Eudeikio kopyčioj, 4605 So.
Hermitage av. t. Lafayette 8063.
Laidotuvės įvyks antradienį,
gruodžio 5 diena, 8:00 val. ryto
iš kopyčios į Šv. Kryžiaus pa-
rapijos bažnyčia, kurioje atsi-
bus gedulingos pamaldos už
vėlionės sielą, o iš ten bus nu-
lydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Onos Jakienės gi-
minės, draugai ir pažįstami
esat nuoširdžiai kviečiami da-
lyvauti laidotuvių ir suteikti
jai paskutinį patarnavimą ir at-
sis

NAUJŲ METŲ SUTIKTUVIŲ IR AVIACIJOS BANKIETAS ARTINASI

Amerikos Lietuvių Transatlantinio Skridimo Sąjunga baigia rengti platų ir įdomų programą

Bankietas pasižymės ikišiol lietuvių tarpe nepatvirtintomis idėjomis; pirkite bilietus iš anksto; užsisakykite vietas!

Nepilnai už mėnesio laiko įvyks daug diskusijų ir komentuojamas lietuvių tarpe Naujų metų sutiktuvių ir Aviacijos Bankietas, kurį rengia Amerikos Lietuvių Transatlantinio Skridimo Sąjunga.

Bankietas rengiamas naudai lakuno Juozo R. James-Janušausko skridimo, kuris įvyks sekančią vasarą iš Amerikos į Kauną. Po nepaprastai pasėkmingo maršruto po rytines lietuvių kolonijas ir lydimas didžiausio visų lietuvių, be jokių pažiūrų skirtumo, entuziazmo, lakunas penktadienį vakare grįžo į Chicago, kad pradėti rengti tam bankietui, pagelbėti rengimo komisijai susijungimo su įvairiais asmenimis, kurie yra kviečiami į bankietą, surengimui įdomaus Aviacijai pritaikinto muzikos, dainų ir šokių programos, etc.

Sutikite 1934 m. kartu su Janušausku

Taipgi ruošiamos įdomios ir išskilmingos Naujų metų sutiktuvių ceremonijos, kuriose dalyvaus įvairūs artistai, ir kartu su jais, ir visa publika, kad kuo jausmingiausiai, nuoširdžiausiai pasveikinti naują gimusius 1934, ir tuo pačiu laiku palinkėti lakunui Janušauskui.

Kur dingo teatrališkos trupės, vaidinimai Chicagoje?

"Jūsų Nosius" nurodo priežastį ir nuveda skaitytoją į "Audra Giedroje" užkulius.

Buvo laikai, kuomet tarpe Chicago lietuvių buvo išsiplėtojęs pamėgimas teatrališkų perstatymų. Turėjome nuolatines net kelias trupes, kurios per sezoną pastatydavo scenoje po keliolika veikalų ir gerai suvaidindavo. Kaip "Birutė", "Dramatiškas Ratelis" buvo įvertinami, kaip beveik profesionaliai vaidylos ir nepaisant kaip dažnai rengdavo vaidinimus, visuomet publikos budavo užpildytos svetainės. Apart šių buvo keletas mažesnių teatrališkų draugijų, kurios taip pat surengdavo nors po vieną kitą spektaklį. Apart šių, kuo ne kiekviena pašelpinė draugija irgi nepraleisdavo nesurengusių nors po vieną perstatymą su savais mėgėjais-artistais. Ne kartą pasitaikydavo vienu sekmdieniu kokie keturi ar penki perstatymai skirtinguose distrikuose.

Sakau, buvo laikai, ir tai visai dar neseniai, bet dabar jau skamba lyg istorijos pasakojimas. Kodėl? Kur dingo tos trupės, kodėl neberengia tiek daug ir taip dažnai vakarų? Mano atsakymas būtų — pašelpinių draugijų mėgėjų vaidinimai užmušė publikos skonį ir pastaroji paliovė lankiusi vaidinimus, o nepasisekimas vienos atgrasino ir kitas.

Bet kad skonis gero vaidinimo nėra žuvis, abejoti negalima. Priešingai, gero vaidinimo publika yra išsiilgusi, nes taip retai begalima jo gauti.

"Audra Giedroje" artinasi

Well, nepoilsio gausime progą pasigerėti tikru vaidinimu, tai yra 17 dieną šio mėnesio, C. S. P. S. svetainėje, 18th ir

šauskui pasisekimo žygyje, kad jis padarytų tuos metus garbingais lietuvių istorijoje ir nugalėtų Atlantiką, 4,500 toli, kuris ikišiol tiek daug drąsulių gyvybių prarijo.

Lai Chicago lietuvių parodo Musų Juozui, kad jie su juomi, kad jam linki laimės kelionėje! Plesnodamas per Atlantiką tas Musų Juozas atsimins jūsi linkėjimus, nuoširdumą ir tas jam priduos jėgą kovoti su nuovargiu, su miegu, su audringa atmosfera, kad žygi garbingai kulminuotų pasisekimu. Reikšmingi mums visiems lietuviams tie 1934 metai, nes — 1934 METAI ANTRO LIETUVIŲ TRANZ-ATLANTINIO SKRIDIMO METAI!!

Juos, kaip tokius ir sutikime! Bilietai jau išplatinti.

Bilietai bankietui ir Sutiktuviams, kurios įvyks Naujų metų išvakarėse ASHLAND BOULEVARD AUDITORIUM, kampas Van Buren ir Ashland Blvd., jau išplatinti, kad jų galėtumėte iš anksto vietą sau užtikrinti. Visi bilietai su ALTASS antspauda! Jie tėra \$1.00 asmeniui. Atsilankykite į bankietą su draugais, pažįstamais, šeima ir kartu pasveikinkite naują gimusį, bet garbingą kudiškį — 1934.

May St., pastangomis Lietuvių Socialistų Chicago Centralinės kuopos tapo suorganizuota dramų mėgėjų grupė iš tarpo senųjų scenos veteranų ir dramų studentų-jaunuolių po vadovystę Makalų Tėvo, Kl. Jurgelio. Veikalas pasirinkta "Audra Giedroje", kuris yra pilnas sceningumo ir akcijos. Prisiūdrėjęs vienos repetitijos galiu drąsiai sakyti, jog ši trupė publikos neapvils. Nors dalyviai yra visi, kaip sakiau, scenos veteranai — lošę per eilę metų ir po įvairiais mokytojais, bet pamokose kiekvienas yra "budavojamas iš pat pamatų", kaip tipas savo rolei ir su griežčiausiu prievalumu.

Čia mokinama ne tik kad atlošti, išmokti žodžius atmintinai, bet ir atvaizduoti, išreikšti tą mintį, kurią autorius idėjų į veikalą ne vien žodžiais, bet jausmu, mina, kiekvieno pasijudimu, nudavimu. Tai yra vaidinimas, gyvenimo vaizdas. Na, šiam kartui užteks, kad nenuvarginčiau skaitytojų. Kitą kartą pakalbėsime apie atskirus dalyvius ir tipus.

Jūsų Nosius.

Teismas išteisino lietuvaite Genovaitę Gudoniute

Buvo teis'ama už mėginimą nužudyti neįtikimą sužiedotinį

Kriminalio teismo jury peritose savaitės pabaigoje išteisino lietuvaite Genovaitę Gudoniute-Gudną, 24 m., kuri buvo kaltinama mėginusi nužudyti sužiedotinį Zigmantą Katelį, 30 m., balandžio mėn. 1932 metais.

Teismo jury grąžino du nuosprendžius, vienas kurių sako, kad laike pasikėsimo mergina buvo laikinai pamišusi ir nežinojo ką daro, ir, kad dabar jau atgavo protą, ir todėl ji nėra kalta.

Antrame nuosprendyje jury sako, kad ji visai nėra kalta, bet kad ji padarė šį antrą

nuosprendį, kad užtikrinti pan. Gudoniutei laisvę — kad ji nebūtų suaiškyta dėl kokių nors formalumų.

Iš liudymų paaiškėjo, kad pan. Gudoniute pamatė sužiedotinį Katelį su kita mergina, ir nusekė juos į kinomatografą prie 35-tos ir Archer avenue. Ji atsisėdo šalė Katelį, o kuomet tas pradėjo ją barti, pan. Gudoniute jį pabučiavo. Tuomet Katelį pašaukė teatro vedėją, kuris merginą išmetė.

Netrukus po to, Katelį buvo pašautas netoli savo namų.

Roselandiečiai šaukia ALTASS susirinkimą trečiądienį

ROSELAND. — Trečiądienį, gruod. 8 d., A. Balčiūno svetainėje senenai susiorganizavę Amerikos Lietuvių Transatlantinio Skridimo Sąjungos skyrius, kurio pirmininkas yra p. J. Pučkorius, šaukia Roselando lietuvių susirinkimą.

Komitetas, kuris nors senenai susiorganizavę, bet jau išdirbo planus veikimui, kviečia visus suinteresuotus šiuo kilniu skridimo darbu, atsilankyti, kad visi galėtų bendrai pasitarti ir darbą padaryti pasėkmingesniu. Susirinkimo pradžia 7:30 v. v.

ALTASS narių sąrašas smarkiai auga; aukos skridimui plaukia

Chicago biznierių A. Kriščiūnas prisidėjo prie skridimo su \$25; tapo garbės nariu.

Kiekvieną dieną stambios aukos plaukia į Amerikos Lietuvių Transatlantinio Skridimo Sąjungos išdą lakuno Juozo R. James-Janušausko skridimo finansavimui. Taipgi, kiekvieną dieną auga ir narių skaičius, kurie su mokestimis prisideda prie to skridimo įvykinimo.

Raudonos Rožės Klubas — \$25

Štai, penktadienį įvykusiame susirinkime, Raudonos Rožės Klubas, Cicero, paskyrė \$25 ALTASS'UI, kad palikti jo garbės nariu, ir, be to, nutarė rengti netrukus po Naujų metų parengimą skridimo naudai. O atsiminus, kad to klubo parengimai visuomet yra labai pasekmingi, galima tikėtis gražaus pelno.

Town of Lakietis A. Kriščiūnas, 4501 South Ashland avenue, kuris užlaiko "45th & Ashland Tavern" šeštadienį prisidėjo prie skridimo taipgi su \$25, kuomet Wm. J. Kareiva, ALTASS vice-pirmininkas kreijėsi į jį, kviesdamas prisidėti prie šio antrą skridimo.

"Laikai nekokie, bet šitokiam darbu niekuomet negalima ir niekas neturėtų atsisakyti paaukoti kiek kas išgal. Aš, štai, atlieku savo..." pareiškė A. Kriščiūnas.

Kiti stambūs aukotojai iš tarpo Town of Lakietis yra Dr. M. T. Strikolis ir Vacek & Co.

Štai sąrašas naujų ALTASS narių ir aukotojų:

A. Kriščiūnas
Raudonos Rožės Klubas
G. Krenčius
K. P. Develkis
C. Genis

Iš Connecticut

Adolph Santra
Andrius Vaitkevičius
Jonas Kvaraciejus
Charles Naujokas
Charles G. Sloken
Bronius Karpavičius
Petras C. Krugelis
Joseph Kušlis
Jonas Orinas
Vincas Jokubonis

Juozas Kumeta
Jonas Sekys

Iš Boston, Mass.

Joseph Gricius
Antanas Klinga
Kazys Vileišis
Steponas Janeliūnas
Martin Valiulis
Vladas Banulis
Leo, J. Stasulis
Antanas J. Alekna
Frank Agurkis
Juozapas Vaznis
Bronius Pečiulis
Kastantas Kilkus
Juozas Trusas

Dr. Jonas Repshis
Dr. Joseph Landžius
Frank Kosolis
Juozas Sleivis
Kazimieras Adamkionas
Ignas Grablunas
Martha Bratėnas
Adomas Mitchell
Andrew Yuga
Juozas Sadauskas
L. Paulauskas
Paul Babel
Juozas M. Nevis
Anthony K. Neviackas
Adomas S. Komarus
K. Sungaila

Antanas Lauskaitis
Antanas Bendara
Antanas Čebatorius
Stasys ir Karolina Viliavičiai
Motiejus Sangalis
Kas. Vaitkaitis
Joseph Versackas
Kazimieras Vitaitis
Donald Leonard.

Viso iš tų narių surinkta \$180.00.

Vyksta "Keep Chicago Ahead" kampanija Chicagoje

Tikslas užbėgti kelią biznio ir darbų nupulimui.

Laikė Pasaulinės Parodos Chicagoje buvo pasireiškęs biznio ir darbų pagerėjimas. Tos "prosperity" pažymius atnešė Pasaulinė Paroda ir šimtai tūkstančių lankytojų, kurie atvyko į Chicago iš kitų miestų.

Parodai užsidarius ir lankytojų plaukimui sustojus, darbai ir biznis Chicagoje pradėjo galtvatrukčiais pulsti. Ir, kad užbėgti tam kelią, miesto viršininkai, vadai, stambūs biznierių, pradėjo "KEEP CHICAGO AHEAD" kampaniją, lapkričio 27 d., kurios tikslas yra pasireiškusi laike Parodos pagerėjimą palaikyti iki Parodos atsidarymo sekančiais metais, kuomet toks stimulantas "geriaikiui" nebus reikalingas, nes Paroda vėl jį grąžins savaimi.

Ryšų su kampanija, majoras Kelly išleido proklamaciją, kurioje ragina piliečius pirkti dabar Kalėdoms, kad tūkstančiai bedarbių laike švenčių "rush" gautų darbus.

Lotų vidurių vaikštinti saugiau

MARQUETTE PARK. — Eina užvakar geras tautietis lietuvis 69 gatvės šalgytviu prie Western avenue. Staiga automobilis pasuka į šalgytvi, pralenda vikriai tarp kampo aptiekos ir šalgytvi esančio gromatoms bakso, užkabina prisiliejusio prie sienos tautiečio skvernus ir nuvažiuoja tolyn. Lietuvis nusišluostė prakaitą.

Ir staiga pajuto, kad jam reikia išgerti nors vandens, jei nėra ko kito.

Išėjus vidun, truputį pabals, jis klausia aptiekoriaus:

— Ar seniai čia atsidarė automobilio trafikais šalgytviais?

— Ne taip seniai — atsako aptiekorius — tik kokia minutė atgal. Bet galimybė yra, kad pasirinkus mūsų aptieką kaip stotį.

— Argi Western avenue ne pakankamai plati?

— Plati tai plati — aiškina aptiekorius — bet joje yra nemažai duobių, tat automobilistai ima važinėti šalgytviais...

Apleidęs aptieką tautietis lietuvis patraukė namo jau per lotų viduri, atmindamas sveiką įspėjimą "Safety first".

V. P. ka.

Northsidėje tveriasi Janušausko skridimui remti skyrius

Šaukia pirmą susirinkimą ketvirtadienį vakare, Association Hall.

NORTH SIDE. — Kad neatsilikti nuo kitų kolonijų Northsidėje tveriasi Amerikos Lietuvių Transatlantinio Skridimo Sąjungos skyrius lakuno Juozo R. James-Janušausko žygiui paremti.

Pirmas susirinkimas tuo reikalu įvyks ketvirtadienį, gruodžio 7 d., Association name, 2150 North avenue, 8 val. vakare. Visi, kurie pritaria šiam sumanymui malonėkite dalyvauti. Kviečia laikinasis Komitetas.

Dariaus ir Girėno paminklo fondas sukelė \$3,846.25

Apyvarta iki gruodžio 1 d., siekė \$4,480.75; išlaidos \$634.50

Šiomis dienomis Dariaus ir Girėno paminklo fonde glėbiai išsiuntinėjo laikraščių finansinę atskaitą, iš kurios pasirodo, kad fondas turi sukėlęs \$3,846.25. Iš viso per fondo rankas perėjo \$4,480.75, bet \$634.50 išmokėta įvairioms sąskaitoms padengti.

Surinktus pinigų sudaro rinklaivos, aukos nuo privatiškių asmenų, nuo organizacijų ir įplaukos nuo parengimų ir už paveikslus.

Neįskaitant naujieniečių organizacijų, Chicagoje ir kitur, ir šiaip naujieniečių pasidarymo prie tų pinigų sukėlimo laike rinklaivos ir parengimuose, pačios "Naujienos" ir Naujienų darbininkai sukėlė apie \$350 tų pinigų ir į tą sumą įeina \$246.73 sukelti laike Gedulo vakaro Chicago Lietuvių Auditorijoje, liepos 20 d., o už paveikslus surinkta virš \$80.00. Tie paveikslai buvo di-

PRANEŠIMAS

Peter Conrad
Fotografuoja jus namuose arba studijoje
6023 S. Halsted St.
(Jansen Str.)
Res. 730 W. 62nd St.
Tel. Englewood 5840

džiunioj parduoti asmenims, atsilankiusiems į "Naujienų" ofisą.

Laiškai Pašte

Šie laiškai yra ašyje iš Europos kam jie priklauso, tegul nuelsa į vyriausįjį paštą (Clark ir Adams gatvė) atsiimti. Reikia klausyti priangelio, kur padėta iškaba "Adver-tised Window" lobėj nuo Adams gatvės, pasiekiant laiško NUMERĄ, kaip kad šiame saraše nurodyta.

15 Kiskunas A.
30 Narseda Antons
36 Silenys U.
37 Snieckui Pranciskui

RADIO

Motinos Helenos Radio Valanda

Atsukite savo priimtuvą ir pasiklausykite garsios Lietuvių Radio Valandos, kurią duoda Motina Helena iš vakar nuo 9 iki 10 val. vakaro iš Stoties W. S. B. C. Pasiklausykite geros muzikos, dainų ir kitų valsių kuriuos jums suteiks garsioji Motina Helena, pasikibus Zolių Specialiste 4732 So. Ashland Ave., taipgi Skyriaus krautuvė 3339 South Halsted St.

PRANEŠIMAI

Lietuvių Moterų Dr. Jos Apšvietos priešmetinis susirinkimas įvyksta antradienį, gruodžio 5 d., 1933 m., 8 val. vak., Sandaros svet., 814 W. 33rd St. Visos narės esate prašomos susirinkti skaitlingai, nes bus renkama draugijos valdyba sekantiems 1934 metams ir svarstoma daug kitų svarbių reikalų. Sekretorė.

Ištos Apieilinės 20to Wardo Liet. Pol. ir Pašalpos klubo susirinkimas įvyks gruodžio 6 d., 7:30 val. vak. O. Bagdonienės svet., 1750 S. Union Ave. Visi nariai malonėkite dalyvauti nes šis susirinkimas yra priešmetinis, taigi bus renkama valdyba ateinančioms metams ir bus daugiau svarbių dalykų del aptarimo. Valdyba.

DAUG SILUMOS, mažai pelenų, puikus pavaduotojas del Pocahontas; Black Gold, Lump arba Egg, \$6.00, Mine run, \$5.75; Screenings, \$4.75. Grundy Mining Co., Beverly 9635.

REAL ESTATE

Biznis pamatnotas teisingumu
INSURANCE, NOTARY PUBLIC
PERKAM LIETUVIŠKUS BONUS
SIUNCIAM PINIGUS Į LIETUVĄ
LAIVAKORČIŲ AGENTURA
Prisirašykite į mūsų spulką
TEL. LAFAYETTE 1083
2608 West 47th St.,

Peter Conrad
Fotografuoja jus namuose arba studijoje
6023 S. Halsted St.
(Jansen Str.)
Res. 730 W. 62nd St.
Tel. Englewood 5840

OKSAS EXPRESS

Kraustau Rakandus, Pianus ir pristatau anglis už pigiausias kainas: Black Band \$7.50; Hacking \$8.00; Millers Creek \$9.75. Pasaukite LA Fayette 8980.
J. OKSAS
2649 West 43rd Street

Crane Coal Co.
5332 So. Long Ave.
Chicago, Ill.
TEL. REPUBLIC 8402

LANKYK MOKYKLĄ!

Svarbiausias dalykas mūsų gyvenime yra mokslas. Visokias būdais galima pasimokinti, bet sekmingiausias išsimokymas yra mokykloje. Lankymas mokyklos nušviečia protą, auklėja darbušmą, stiprina valią, suteikia galia sekmingai kovoti su gyvenimo sunkumais. Gerai rašyti ir skaityti savo kalboje turėtų mokėti kiekvienas lietuvis. Šioje šaly gyvenantieji pridera susipažinti su angli kalba. Visiems gerai žinoma, kad mokintų žmonių būtinai reikia, ir jie yra labai brangūs.

NATHAN KANTER
4707 So. Halsted St.
Tel. YARDS 0801

AMERIKOS
Lietuvių Mokykla
3106 SO. HALSTED ST.

S. L. A. 226 kuopos susirinkimas įvyks antradienį gruodžio 5 d., 1933 7:30 val. vak. Association house, 2160 W. North Ave. Tas susirinkimas labai svarbus neabutinai visi nariai turi atsilankyti. Bus renkama nauja kuopos valdyba ant ateinančių metų 1934. Taipogi S. L. A. Pildomosios Tarybos viršininkų nominacija. Visi nariai turi prisibiti, taipgi ir S. L. A. konstitucija nurodo, kad kuopos viršininkų rinkimas turi visi nariai būti ant susirinkimo nominuoti tinkamus viršininkus į S. L. A. Pildomosios Tarybos.

M. Aluzas, rašt.

CLASSIFIED ADS

Business Service

Biznio Patarnavimas
NAMU SAVININKU ATYDAI
Musų biuras suteiks patarimus namų savininkams reikale nesusipratimų su randauninkais. Maža narinė mokestis. Ekspertu patarimas visose namų savininkų ir randauninkų reikais. Mes neturime skyrių, Aldara kasdien nuo 8 val. ryto iki 8 val. vak. Sventadieniais nuo 10 ryto iki piet. Išmums namai originalio ir vienintelio namų savininkų biuro Chicagoje.
LANDLORDS BUREAU OF CHICAGO
Inkorporuotas
1642 West Division St.
Tel. ARKADIA 2351-2352
Mes esame jau šiuo adresu virš 40 met.

AR JUSU STOGAS KIAURAS?

Mes padarome experto darba už jusų pačių kainą. Mes taipgi taisome rynas, "down spots" ir visoki blekės darba.
BRIDGEPORT ROOFING CO.
3216 So. Halsted St.
Tel. Victory 4965

DRAPERY AND UPHOLSTERING SERVICE CO. M. A. Loberday, sav. Langams užlaidos, taipgi valome firankas ir langams užlaidos. 6821 So. Western Ave. Republic 6730, Chicago, Ill.

Tel. Yards 3408

VICTOR BAGDONAS

Perkraustome ant vietos Nuvežame ir į tolesnias vietas Supakavimas, Storage, Crating Persiuntimas
RAKANDU IR PIANU PEKRAUSTYTOJAS
3358 So. Halsted St. Chicago, Ill.

BE IMOKĖJIMU — 6 mėnesiai išmokėjimui. Pilnas peržiūrėjimas, body pataisyimas, numaliovojimas, apmušinėjimas, batt, tois, stiklus, tairus. Apskaiti, ir nuvežimas dykai. 3261 Fullerton Ave. Bel. 2401.

Financial

Finansi-Paskolos
CASH už jūsų morkičius ir Real Estate bondus, atiteikite pas mus del geriausios kainos. Kambarys 316, 134 No. La Salle St.

Miscellaneous for Sale

IšPARUODAME visai naujus Kalinius Kautus, po vieną kiekvieną stiliaus. Kai kurie truputį sutepti nuo čiuptinėjimo. Taipgi Kaliniai Kautai primti ir mainus. Dideli Bargenal. \$35 ir augščiau. Economy Section, Miller & Co. 166 North Michigan Ave. Aldara vakarais.

Partners Wanted

Pusininkų Reikia
REIKALINGA partneris į wholesale degtinės ir vyno biznį su 3000-5000 doleriais. Savininkas gerai žinomas ir teisingas biznierių. Turi būti geras salesmonas ir teisingas žmogus. Tinkamas asmuo galės pasidaryti pinigų. Rašykite Box 64, Naujienos, 1739 So. Halsted St.

Help Wanted—Female

Darbininkų Reikia
REIKALINGA mergina prie abelonu namų darbo, paprastas valgio virimas, mažda šeima, gerai namai. Turi kalbėti angliskai. 6048 N. Fairfield Ave., Tel. Rogers Park 3432.

MOTINOS pagalbininkė, jauna patyrusi prie labai lengvąs namų darbo, vienas kudiškis, \$3-4 į savaitę, turi but ant vietos arba gali eiti namo. Atsineškite liudijimus.
Tel. Kedzie 0131

REIKALINGA tvarki, patyrusi mergina tarp 20-25 metų prie abelonu namų darbo. Elektriška skalbimui mašina, mangler, \$5.00, gerai namai, turi męgti kudiškis, turi turėti liudijimus.
Tel. Albany 7572

Business Chances

Pardavimui Bizniai
PARDAVIMUI restaurantas su visais gerimais. Patartina kreiptis tokiu, kuris angliskai kalba ir suprantą gaminimą valgii.
4143 S. Halsted St.

Real Estate For Sale

Namai-Zemės Pardavimui
NAMU SAVININKAMS
Kurie turite klapatus su morkičiais su randauninkais ir kitais dalykais, nedaro skirtumo, kad namas yra forklizuotas, atsilankykite, gausite geresnį patarimą kaip šiuos naujus laikus turite su namu valdyti. Valandos 11 r. iki 4 p. M. Real Owners Protective Ass., 115 S. Dearborn St. Room 421, Chicago, Ill.

PARDAVIMUI 2-ju aukštų medinis namas su groserne ir delicatessen, taipgi electric fountain. Tinkama vieta aludei, 225 W. 43 St. (Kampas Wells — 43 St.).